

Aika 27.01.2026, klo 14:00

Paikka Kaupungintalo, kokoushuone Brahe

Käsitteltävät asiat

- § 17 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 18 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 19 Kaupunginhallituksen puheenjohtajan osa-aikaisen tehtävän hoitamisesta luopuminen**
- § 20 Kaupunginjohtajan avoimen viran hoitaminen 1.3.2026 alkaen**
- § 21 Eron myöntäminen Markus Leinoselle sivistyslautakunnan varajäsenyydestä**
- § 22 Varajäsenen nimeäminen sivistyslautakuntaan Markus Leinosen tilalle**
- § 23 Eron myöntäminen Mika Kettuselle Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenyydestä**
- § 24 Varajäsenen nimeäminen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokuntaan Mika Kettusen tilalle**
- § 25 Kajaanin kaupunkistrategia 2027–2030**
- § 26 Kaavoituskatsaus 2026**
- § 27 Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotus nähtäville**
- § 28 Pankkitilien käyttövaltuudet 2026**
- § 29 Kajaanin kaupungin lausunto Kainuun jätehuollon kuntayhtymän/Ekokympin kiertotalousohjelmaan**
- § 30 Kantelu tarkastuslautakunnalle koskien ympäristöteknisen lautakunnan kokouksen 17.12.2025 § 117 päätöstä asiassa kuntalaisaloite luonnonvaraisten eläinten ruokintakieltopäätöksen muuttamiseksi**
- § 31 Valtuustoaloite: Kajaaninjoen lintujen ei saa antaa menehtyä**
- § 32 Valtuustoaloite: Maksuton lastenhoitoapu Kajaanin lapsiperheille**
- § 33 Valtuustoaloite: Ikäihmisten yksinäisyyden ehkäisy Kajaanissa**
- § 34 Valtuustoaloite koskien hallintosäännön pykälää 119**
- § 35 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 36 Kaupunginhallituksen tiedoksi merkittävät asiat**

Osallistujat

Minna Leinonen, puheenjohtaja
Paavo Niemelä, 1. varapuheenjohtaja
Pasi Kilpeläinen, 2. varapuheenjohtaja
Paula Halonen, sihteeri
Auli Halonen
Marjo Kangasharju
Henna Kettunen
Eveliina Kinnunen
Karoliina Kuvaja
Jari Lindh
Jaakko Perhovaara
Raimo Piirainen
Paavo Enroth
Jussi Heikkinen, Tekninen johtaja
Peppiina Kahakka
Helena Ohtonen
Joni Partanen, Talousjohtaja
Mari Selin, Sivistysjohtaja
Jari Tolonen

§ 17

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Todetaan kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Myönnetään pöytäkirjaan merkityille muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

§ 18

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Mikäli kokouksen aikana ilmenee teknisiä ongelmia, ettei pöytäkirjaa saada valmiiksi, tarkastetaan pöytäkirja sähköpostikuittauksin kokousta seuraavana torstaina. Tällöin pöytäkirjan tarkastavat vuorollaan toimielimen kaksi jäsentä sukunimensä mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Kaupunginhallitus, § 134, 10.06.2025

Kaupunginhallitus, § 135, 10.06.2025

Kaupunginhallitus, § 8, 13.01.2026

Kaupunginhallitus, § 19, 27.01.2026

§ 19

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan osa-aikaisen tehtävän hoitamisesta luopuminen

KAJDno-2025-1044

Kaupunginhallitus, 10.06.2025, § 134

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Hallintosäännön 1 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi toimia osa-aikaisena luottamushenkilönä. Kaupunginvaltuusto päättää ennen kaupunginhallituksen jäsenten valintaa, toimiiko puheenjohtaja osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Hallintosäännön 154 a § mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan toimiessa osa-aikaisena luottamushenkilönä osa-aikaisuuden suuruus on 25 - 50 % työajasta. Ennen toimikautensa alkua puheenjohtajan on ilmoitettava kirjallisesti kaupunginhallitukselle kuinka hän tulee luottamustoimeaan hoitamaan. Kaupunginhallitus vahvistaa osa-aikaisuuden suuruuden.

Puheenjohtajan hoitaessa tehtävää 50 %:n työajalla maksettavan kuukausipalkan suuruus on 2.000 €. Osa-aikaisuuden ollessa pienempi kuukausipalkan määrä suhteutetaan osa-aikaisuuden suuruuteen. Osa-aikaiselle kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ei makseta vuosipalkkiota. Muut palkkiot maksetaan tämän säännön mukaisesti. Työaikaan lasketaan kuuluvaksi ilta- ja viikonloppuaikaan liittyvät edustustehtävät ja muut sidosryhmätapaamiset eikä niistä suoriteta erillisiä työaikakorvauksia.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan hallinnollisena esimiehenä toimii kaupunginhallitus, joka hyväksyy puheenjohtajan lomat, sairauslomat ja tekee muut vastaavat päätökset.

Osa-aikaiselle puheenjohtajalle laaditaan tehtäväkuvaus, jonka hyväksyy kaupunginhallitus.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla on kuntalain mukaisesti oikeus samoihin työhön liittyviin virka- ja työehtosopimuksen mukaisiin etuisuuksiin kuin kaupungin palveluksessa olevalla työntekijällä.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 3.6.2025 päättänyt, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja toimii osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinonen ehdottaa kaupunginhallitukselle, että hän tulee hoitamaan tehtävää 50 %:n työajalla.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus vahvistaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinosen työajaksi 50 % 10.6.2025 alkaen.

Päätös

Hyväksyi.

Merkittiin, että Minna Leinonen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. (Hallintolaki 28.1 § kohta 3, intressijäävi).

Esteellisyys

Minna Leinonen

Kaupunginhallitus, 10.06.2025, § 135

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kaupunginhallituksen tulee vahvistaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtäväkuva. Kuntalain 40 §:n mukaan hallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kaupunginhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Lain esitöissä poliittisen yhteistyön johtamiseen katsotaan kuuluvan mm. ennen asioiden käsittelyä käytäviä poliittisia keskusteluja poliittisten ryhmien välillä ja yhteydenpitoa kunnan asukkaisiin, palvelujen käyttäjiin, yrityksiin ym. Täsmällisen tehtäväsisällön laatiminen ei ole mahdollista, vaan kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan asemaa kunnan poliittisena johtajana ja vetää rajaa suhteessa ammatilliseen, kaupunginjohtajan hoitamaan johtamiseen.

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 1 luvun 4 §:ssä kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät on määritelty:

1. johtaa kaupunkistrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kunnan asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla
3. vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut; keskustelut käydään yhdessä kaupunginhallituksen varapuheenjohtajien kanssa
4. hyväksyy kaupunginjohtajan vuosiloman, virkavapaudet, virkamatkat, osallistumisen koulutuksiin sekä kaupunginjohtajaa koskevat laskut sekä

5. hoitaa valtuuston ja kaupunginhallituksen määräämät muut tehtävät.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus vahvistaa osa-aikaisen kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtäväkuvan: Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja hoitaa kuntalaissa ja hallintosäännössä määrätty tehtävät.

Päätös

Hyväksyi.

Merkittiin, että Minna Leinonen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Hallintolaki 28.1 § kohta 3, intressijäävi).

Esteellisyys

Minna Leinonen

Kaupunginhallitus, 13.01.2026, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 1 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi toimia osa-aikaisena luottamushenkilönä. Kaupunginvaltuusto päättää ennen kaupunginhallituksen jäsenten valintaa, toimiiko puheenjohtaja osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Hallintosäännön 154 a § mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan toimiessa osa-aikaisena luottamushenkilönä osa-aikaisuuden suuruus on 25 - 50 % työajasta. Ennen toimikautensa alkua puheenjohtajan on ilmoitettava kirjallisesti kaupunginhallitukselle kuinka hän tulee luottamustoimeaan hoitamaan. Kaupunginhallitus vahvistaa osa-aikaisuuden suuruuden.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan hallinnollisena esimiehenä toimii kaupunginhallitus, joka hyväksyy puheenjohtajan lomat, sairauslomat ja tekee muut vastaavat päätökset.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 3.6.2025 § 54 päättänyt, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja toimii osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Kaupunginhallitus on vahvistanut kokouksessaan 10.6.2025 § 134 kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinosen työajaksi 50 % 10.6.2025 alkaen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinonen ilmoittaa kaupunginhallitukselle, että hän luopuu kaupunginhallituksen puheenjohtajan osa-aikaisen tehtävän hoitamisesta 13.1.2026 alkaen oman harkinnan mukaisesti. Minna Leinonen jatkaa edelleen kaupunginhallituksen puheenjohtajana luottamushenkilöroolissaan.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinosen ilmoituksen kaupunginhallituksen puheenjohtajan osa-aikaisen tehtävän luopumisesta 13.1.2026 alkaen.

Minna Leinonen jatkaa edelleen kaupunginhallituksen puheenjohtajana luottamushenkilöroolissaan.

Päätös

Käydyn keskustelun kuluessa Pasi Kilpeläinen ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Markku Oikarinen ja Karoliina Kuvaja kannattivat Pasi Kilpeläisen ehdotusta.

Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Merkittiin, että Minna Leinonen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 15.57-16.22 (Hallintolaki 28.1 § kohta 3, intressijäävi).

Merkittiin, että tämän asian käsittelyn ajan kokouksen puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Paavo Niemelä.

Kaupunginhallitus, 27.01.2026, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 13.1.2026 § 8 jättää kaupunginhallituksen puheenjohtajan osa-aikaisen tehtävän hoitamisesta luopuminen -asian pöydälle.

Pöydälle jätetty asia tuodaan saman sisältöisenä käsiteltäväksi kaupunginhallituksen kokoukseen 27.1.2026:

"Kajaanin kaupungin hallintosäännön 1 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi toimia osa-aikaisena luottamushenkilönä. Kaupunginvaltuusto päättää ennen kaupunginhallituksen jäsenten valintaa, toimiiko puheenjohtaja osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Hallintosäännön 154 a § mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan toimiessa osa-aikaisena luottamushenkilönä osa-aikaisuuden suuruus on 25 - 50 % työajasta. Ennen toimikautensa alkua puheenjohtajan on ilmoitettava kirjallisesti kaupunginhallitukselle kuinka hän tulee luottamustoimeaan hoitamaan. Kaupunginhallitus vahvistaa osa-aikaisuuden suuruuden.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan hallinnollisena esimiehenä toimii kaupunginhallitus, joka hyväksyy puheenjohtajan lomat, sairauslomat ja tekee muut vastaavat päätökset.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 3.6.2025 § 54 päättänyt, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja toimii osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Kaupunginhallitus on vahvistanut kokouksessaan 10.6.2025 § 134 kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinosen työajaksi 50 % 10.6.2025 alkaen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinonen ilmoittaa kaupunginhallitukselle, että hän luopuu kaupunginhallituksen puheenjohtajan osa-aikaisen tehtävän hoitamisesta 13.1.2026 alkaen oman harkinnan mukaisesti. Minna Leinonen jatkaa edelleen kaupunginhallituksen puheenjohtajana luottamushenkilöroolissaan."

Asian pöydälle jättämisen jälkeen:

Kaupunkiorganisaation viimeaikaisten muuttuneiden tilanteiden vuoksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Leinonen on arvioinut asiaa uudelleen ja ilmoittanut haluavansa jatkaa osa-aikaisen puheenjohtajan tehtävän hoitamista.

Koska asiaa ei ole tehdyt arvioinnin ja muuttuneiden tilanteiden vuoksi aiheellista viedä eteenpäin, asia raukeaa eli asia jää sillensä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi, että kaupunginhallituksen puheenjohtajan osa-aikaisen tehtävän hoitamisen luopumista koskeva asia on rauennut.

Tiedoksi

Minna Leinonen, HR

§ 20

Kaupunginjohtajan avoimen viran hoitaminen 1.3.2026 alkaen

KAJDno-2026-119

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Leinonen, minna.m.leinonen@kajaani.fi

Jari Tolonen on ilmoittanut kaupunginhallituksen puheenjohtajalle 31.12.2025 lähettämällään sähköpostiviestillä irtisanoutuvansa kaupunginjohtajan virasta. Jari Tolosen irtisanomisaika on 2 kuukautta.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 13.1.2026 § 9 esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto myöntää Jari Toloselle eron Kajaanin kaupunginjohtajan virasta. Jari Tolosen palvelussuhde Kajaanin kaupungilla päättyy siten, että hänen viimeinen virassaolopäivä on 28.2.2026. Kaupunginjohtajan virka tulee näin avoimeksi 1.3.2026 lukien.

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 6 luvun 54 §:n mukaan palvelussuhteen päättymisestä päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 6 luvun 42 §:n mukaan kaupunginjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto.

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 3 luvun 19 §:n mukaan kaupunginjohtajan sijaisesta päättää kaupunginhallitus.

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 3 luvun 17 §:n mukaan kaupunginjohtajan poissa ollessa, esteellisyyden sattuessa tai **viran ollessa avoimena** kaupunginjohtajan tehtävät hoidetaan **kaupunginhallituksen määräämällä tavalla**.

Lain kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan 1 momentista poiketen ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoimena olevaan virkasuhteeseen ottaminen määrääjäksi, taloudellisista ja tuotannollista syistä irtisanotun viranhaltijan ottaminen toiseen virkasuhteeseen, 22 §:ssä tarkoitettu virkasuhteen tarjoaminen osa-aikaiselle viranhaltijalle, 24 §:ssä tarkoitettu tai muussa laissa säädetty viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen, muun työnantajan palveluksessa olevan henkilön ottaminen virkasuhteeseen lain tai sopimuksen nojalla tapahtuvan toiminnan siirtämisen yhteydessä taikka muu näihin rinnastettava hallintosäännössä määrätty peruste.

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 15 luvun 140 §:n mukaan toimitilin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitilin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

Ehdotus

Esittelijä: Minna Leinonen

Kaupunginhallitus päättää nimetä henkilön Kajaanin kaupunginjohtajan avoimeen virkaan 1.3.2026 alkaen. Avoimen viran hoito kestää enintään 31.8.2026 saakka.

Ehdotus kaupunginjohtajan avoimeen virkaan nimettävästä henkilöstä annetaan kokouksessa.

Asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä Kajaanin kaupungin hallintosäännön 15 luvun 140 §:n mukaisesti.

Tiedoksi

Nimetty henkilö, HR

§ 21

Eron myöntäminen Markus Leinoselle sivistyslautakunnan varajäsenyydestä

KAJDno-2025-859

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kaupunginvaltuusto on valinnut kokouksessaan 3.6.2025 § 57 sivistyslautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikaudelle 2025-2029.

Markus Leinonen on pyytänyt 13.1.2026 lähettämällään sähköpostiviestillä eroa Kajaanin kaupungin sivistyslautakunnan varajäsenyydestä.

Kuntalain 74 §:n (Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin) mukaan

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö."

Markus Leinonen ei ole vaalikelpoinen sivistyslautakuntaan (lautakunnan alainen henkilöstö, kuntalain 74.1 §:n 1 kohta).

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää myöntää eron Markus Leinoselle Kajaanin kaupungin sivistyslautakunnan varajäsenyydestä.

Markus Leinonen ei ole vaalikelpoinen sivistyslautakuntaan (lautakunnan alainen henkilöstö, kuntalain 74.1 §:n 1 kohta).

§ 22

Varajäsenen nimeäminen sivistyslautakuntaan Markus Leinosen tilalle

KAJDno-2025-859

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kaupunginvaltuusto on valinnut kokouksessaan 3.6.2025 § 57 sivistyslautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikaudelle 2025-2029.

Markus Leinonen on pyytänyt 13.1.2026 lähettämällään sähköpostiviestillä eroa Kajaanin kaupungin sivistyslautakunnan varajäsenyydestä.

Kuntalain 74 §:n (Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin) mukaan

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö."

Markus Leinonen ei ole vaalikelpoinen sivistyslautakuntaan (lautakunnan alainen henkilöstö, kuntalain 74.1 §:n 1 kohta).

Koska Markus Leinonen ei ole vaalikelpoinen sivistyslautakunnan varajäseneksi, tulee kaupunginvaltuuston valita uusi sivistyslautakunnan varajäsen hänen tilalleen.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto valitsee sivistyslautakunnan varajäsenen Markus Leinosen tilalle.

§ 23

Eron myöntäminen Mika Kettuselle Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenyydestä

KAJDno-2025-974

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kaupunginhallitus on valinnut kokouksessaan 10.6.2025 § 137 Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan jäsenet ja varajäsenet toimikaudelle 2025-2027.

Mika Kettunen on valittu tuolloin Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokuntaan Jarmo Lokan varajäseneksi.

Mika Kettunen on pyytänyt 2.1.2026 lähettämällään sähköpostiviestillä eroa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenyydestä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus myöntää eron Mika Kettuselle Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenyydestä.

Tiedoksi

Ao. henkilö

§ 24

Varajäsenen nimeäminen Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokuntaan Mika Kettusen tilalle

KAJDno-2025-974

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kaupunginhallitus on valinnut kokouksessaan 10.6.2025 § 137 Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan jäsenet ja varajäsenet toimikaudelle 2025-2027.

Mika Kettunen on valittu tuolloin Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokuntaan Jarmo Lokan varajäseneksi.

Mika Kettunen on pyytänyt 2.1.2026 lähettämällään sähköpostiviestillä eroa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenyydestä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus valitsee Kajaani Vesi -liikelaitoksen johtokuntaan varajäsenen Mika Kettusen tilalle.

Tiedoksi

Valittu henkilö

§ 25

Kajaanin kaupunkistrategia 2027–2030

KAJDno-2025-1914

Valmistelijat / lisätiedot:

Tuula Romppanen, Kehityspäällikkö, tuula.romppanen@kajaani.fi

Liitteet

1 Liite Kaupunkistrategia kh 27-01-2026

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskeissa laissa säädetyt palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti.

Kajaanin kaupungin ohjausjärjestelmä perustuu kaupunkistrategiaan, jossa määritellään kaupungin haluttu tulevaisuus ja päämäärät. Kaupunginvaltuusto ohjaa kaupunkistrategialla Kajaani-konsernin toimintaa. Strategiaa toteutetaan valtuustoon nähden sitovilla tavoitteilla, jotka asetetaan vuosittain talousarvioon, sekä poikkihallinnollisilla ohjelmilla ja hankkeilla.

Kajaanin kaupunkistrategia on päivitetty syksyn 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston, kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja valtuustoryhmien puheenjohtajien välisissä neuvotteluissa. Valmistelun pohjana on käytetty mm. arviota nykyisestä strategiasta, analyysia toimintaympäristön muutoksista sekä kuntalais-, päättäjä-, henkilöstö- ja sidosryhmäkyselyn tuloksia. Strategiaa on työstetty kahdessa työpajassa, joihin kutsuttiin kaupunginvaltuutetut, kaupungin laaja johtoryhmä, tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja henkilöstön edustajat. Vaikuttamistoimielimet ja Vuolijoen aluelautakunta ovat tuoneet näkemyksensä strategiatyöhön.

Kaupunkistrategian 2027-2030 visiona on Kajaanissa elämme hyvää huomista todeksi. Visio saavutetaan kolmella teemalla: Kaikkien Kajaani, Menestyvä Kajaani ja Vastuullinen Kajaani. Lisäksi strategiaan on määritelty mahdollistajat, joissa on onnistuttava, että strategian toimeenpano onnistuu. Strategian toteutumista arvioidaan strategiamittareilla, joille on asetettu vuosittaiset tavoitteet. Tarvittaessa mittareita voidaan täydentää talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2029 käsittelyn yhteydessä. Strategian toteutumisesta raportoidaan kaksi kertaa vuodessa: osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Kajaanin kaupunkistrategian 2027-2030 liitteen mukaisesti. Strategiamittareita voidaan täydentää talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2029 käsittelyn yhteydessä. Konsernipalvelut voi tehdä teknisluonteisia korjauksia ja viestinnällistä muokkausta kaupunkistrategia-asiakirjaan.

§ 26

Kaavoituskatsaus 2026

KAJDno-2026-107

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Siltavuori, Kaupunginarkkitehti, anne.siltavuori@kajaani.fi

Liitteet

1 Liite Kaavoituskatsaus 2026

Ympäristötekniällä toimialalla on valmisteltu vuosittainen kaavoituskatsaus alueidenkäyttölain (AKL 7 §) mukaisesti. Katsauksessa esitellään Kajaanin kaupungissa ja Kainuun liitossa vireillä olevat sekä lähiaikoina vireille tulevat kaavahankkeet, jotka eivät ole vaikutuksiltaan vähäisiä. Kaavoituskatsaus on keskeinen tiedollinen perusta kuntalaisten osallistumiselle ja vaikuttamiselle kunnan kaavoitusprosesseihin ja kaavojen sisältöön.

Kaavoituskatsaus laaditaan vuosittain ja sitä voidaan tarvittaessa tarkistaa vuoden aikana. Katsauksessa esitettyjen hankkeiden lisäksi voi käynnistyä kiireellisiä kaavahankkeita, joista tiedotetaan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla ja tarvittaessa paikallislehdessä. Keväällä julkaistavassa Kajaanin kaupungin tiedotuslehdessä kaavoituskatsaus jaetaan kaikkiin talouksiin.

Katsauksessa esitetyt kaavahankkeet perustuvat vuosien 2023–2026 maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa hyväksyttyyn kaavoitusohjelmaan. Uuden kaavoitusohjelman laadinta vuosille 2027–2030 käynnistetään alkuvuodesta samanaikaisesti maanpoliittisen ohjelman kanssa. Päivitettävässä kaavoitusohjelmassa linjataan muun muassa uudet asemakaavoitettavat pientaloalueet.

Kaavoituksen painopiste on lähivuosina kaupungin elinvoimaa ja työpaikkakehitystä vahvistavissa puhtaan siirtymän energiahankkeissa sekä näitä hyödyntävissä toiminnoissa, kuten datakeskuksissa. Kaavoituskatsauksessa esitetyt aikataulut ovat tavoitteellisia, ja niiden toteutumiseen voivat vaikuttaa esimerkiksi kaavoihin liittyvien selvitysten laajuus, ennakoimattomat ja kiireelliset hankkeet sekä käytettävissä olevat henkilöstö- ja taloudelliset resurssit.

Meneillään oleva maankäyttö- ja rakentamislainsäädännön kokonaisuudistus vaikuttaa osaltaan kaavoituksen aikatauluihin ja resursseihin. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki tuli voimaan 1.1.2024, ja sen myötä kaavojen laatiminen tietomallimuotoisina on otettava käyttöön viimeistään 1.1.2029. Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025, jolloin maankäyttö- ja rakennuslaista kumottiin rakentamista koskevat säännökset ja jäljelle jääneen lain nimi muuttui alueidenkäyttölaiaksi. Alueidenkäyttölain uudistustyö jatkuu edelleen. Uudistuksen tavoitteena on pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman toimeenpano muun muassa kaavoituksen sujuvoittamiseksi, hyvän elinympäristön edistämiseksi, kuntien kasvun ja alueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi sekä yritysten kilpailukyyn ja investointiympäristön parantamiseksi. Tavoitteena on muun muassa vähentää

maakuntakaavan yksityiskohtaisuutta, sisällyttää lakiin maanomistajan aloiteoikeus yleis- ja asemakaavalle sekä mahdollistaa kumppanuuskaavoitus. Uuden alueidenkäyttölain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2026.

Kaupungin hallintosääntöä muutettiin 31.5.2021 siten, että kaupunginhallitus hyväksyy muut kuin vaikutuksiltaan merkittävät asemakaavat ja asemakaavamuutokset. Muutos keventää ja nopeuttaa keskikokoisten kaavahankkeiden käsittelyä. Vaikutuksiltaan merkittävät asemakaavat hyväksyy edelleen valtuusto ja vaikutuksiltaan vähäiset asemakaavat ympäristötekniikan lautakunta. Uuden rakentamislain mukaiset puhtaan siirtymän sijoittamisluvat hyväksyy lupa- ja valvontalautakunta.

Yleiskaavoituksen painopiste on vahvasti puhtaan siirtymän hankkeissa. Vireillä on kuusi tuulivoimaosayleiskaavaa. Lisäksi Otanmäki-Humpinsuon osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa merkittävä datakeskushanke ja sen hukkalämpöä hyödyntävät toiminnot. Muita vireillä olevia yleiskaavoja ovat Paltaniemen kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kyläalueen osayleiskaava sekä laajan Vuolijoen Oulujärven rantaosayleiskaavan päivitys.

Haja-asutusalueiden osalta on käyty keskusteluja aurinkovoima- ja akkuvarastohankkeista. Vaikutuksiltaan merkittävistä aurinkovoimahankkeista tullaan laatimaan yleiskaava. Rakentamislain mahdollistamalla puhtaan siirtymän sijoittamisluvalla voidaan luvittaa lainkohtaan kuuluvia hankkeita ilman kaavoitusta, mutta tämä menettely ei koske tuuli- eikä aurinkovoimalahankkeita.

Asemakaavoituksessa korostuvat keskustan kehittäminen ja täydennysrakentaminen, työpaikkatarjontaa lisäävät kaavat sekä Otanmäen datakeskushankkeen edistäminen. Raatihuoneentorin funkiskorttelin ja Välikadun täydennysrakentaminen lisäävät kerrostalotonttitarjontaa ydinkeskustassa ja vahvistavat keskustan elinvoimaa. Vuoden alussa vireille tuleva Rouvankankaan yritysalueen kaavoitus kasvattaa merkittävästi yritystonttitarjontaa hyvällä sijainnilla, ja Timperintien asemakaavamuutos mahdollistaa Biltelman liikekiinteistön sijoittumisen Kajaaniin.

Otanmäki-Alussuon asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa monipuolinen teollisuustoiminta noin 350 hehtaarin alueella hyvän sähköverkkokapasiteetin äärellä, mukaan lukien laajamittainen datakeskustoiminta. Peuraniemen jätevedenpuhdistamon asemakaavan muutoksella varaudutaan tiukentuvien puhdistusvaatimusten edellyttämiin laajennus- ja uudisrakentamistarpeisiin, joiden toteutus ajoittuu arviolta vuosille 2030–2045.

Asuntorakentaminen on viime vuosina ollut Suomessa poikkeuksellisen vähäistä. Asuntoaloitusten määrä on laskenut noin 60 prosenttia huippuvuoden 2021 tasosta vuoteen 2024 mennessä, mikä näkyy myös Kajaanissa. Viime vuosina omakotitalojen valmistuminen on jäänyt alle kymmeneen vuodessa.

Kaavoitusohjelmassa 2023–2026 on linjattu uusiksi asemakaavoitettaviksi pientaloalueiksi keskustan läheisyydessä sijaitsevat Pyörteen ja Kuusanmäen alueet. Näitä linjauksia tarkistetaan kaavoitusohjelmassa 2027–2030. Tällä hetkellä asemakaava-alueen pientalotonttivaranto on hyvä suhteessa kysyntään.

Pientalotontteja on asemakaavoitettu eri puolille kaupunkia, muun muassa Kangasmaastoon, Pohjois-Kättöön ja Lehtikankaalle Kaarnakadulle. Kaupungilla ja yksityisillä maanomistajilla on tarjolla yhteensä 234 vapaata omakotitalotonttia, joista 209 sijoittuu valmiin kunnallistekniikan alueelle. Näihin tontteihin kohdistuvat kunnallistekniikan toteutuneet kustannukset ovat noin 4,4 miljoonaa euroa ja sisältävät katu- ja vesihuollon rakentamisen nykyarvon mukaisesti. Arvio ei sisällä sähkö-, tietoliikenne- eikä mahdollisen kaukolämpöverkon kustannuksia.

Vanhan linja-autoaseman alueella Sammonkaassa sekä Rajavartioston alueella on tarjolla useita rakentamattomia kerrostalotontteja. Funkiskorttelin ja Välikadun asemakaavat lisäävät osaltaan kerrostalotonttitarjontaa ydinkeskustassa. Kajaanissa rakennetaan keskimäärin yksi asuinkerrostalo vuodessa. Viime vuonna käynnistyi Suvantorannan toisen 12-kerroksisen kerrostalon rakentaminen, kun taas sitä edellisenä vuonna yhtään kerrostaloa ei valmistunut. Rivitalorakentamiseen on tarjolla 26 tonttia, joista uusia kohteita sijaitsee Kaarnakadulla, Lukkarinpolulla ja Lehtikankaantiellä.

Myönteisen kehityksen seurauksena on viime aikoina noussut esille uusia mahdollisia hankkeita, jotka edellyttävät asemakaavan tai asemakaavamuutoksen laatimista. Näiden hankkeiden käynnistyminen voi vaikuttaa kaavoituskatsauksessa esitettyjen hankkeiden aikatauluihin ja painotuksiin.

Lisätietoja asiasta antaa kaupunginarkkitehti Anne Siltavuori, p. 044 7100 834 tai sähköposti muotoa.etunimi.sukunimi@kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi kaavoituskatsauksen 2026 ja vie sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus, § 167, 10.09.2024

Kaupunginhallitus, § 182, 08.10.2024

Vuolijoen aluelautakunta, § 58, 09.12.2024

Kaupunginhallitus, § 61, 25.03.2025

Vuolijoen aluelautakunta, § 18, 29.04.2025

Kaupunginhallitus, § 27, 27.01.2026

§ 27

Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotus nähtäville

KAJDno-2024-1183

Kaupunginhallitus, 10.09.2024, § 167

Valmistelijat / lisätiedot:

Piia Väyrynen, Kaavoitusarkkitehti, piia.vayrynen@kajaani.fi

Liitteet

1 Liite 1 Kaavoitusaloite.pdf

Inventio Asianajotoimisto Oy pyytää päämiehensä ("Yhtiö") ja kiinteistön omistajien puolesta Kajaanin kaupunkia laatimaan osayleiskaavan aloitteen liitteessä 1 (oheisliite 1) kuvatulle alueelle. Yhtiön tavoitteena on datakeskusten rakentaminen alueelle.

Oheisliite 1 Kaava-aloitteen aluerajaus osayleiskaavoitettavaksi alueeksi (salainen)

Aloitteen mukainen alue rajautuu Otanmäen asemakaava-alueeseen, Kokkolantiehen (VT28) jatkuen idässä Alussuon alueelle saakka. Eteläpuolella alue jatkuu yli junaradan Suurisuolle saakka. Länsireunalla alue rajautuu voimalinjaan. Alue rajautuu Humpinsuon ja Suurisuon turvetuotantoalueisiin.

Alue on pääosin nuorta talousmetsää. Alueelle sijoittuu suoalueita. Pohjoisosaan on aiemmin sijoittunut Vuorokkaan kaivosalue, joka ei ole enää toiminnassa. Kaivuskäytäviä sijoittuu maa-alueen maanpinnan alle. Alueella on kiinteitä muinaisjäännöksiä. Alueella ei ole asutusta. Lähin asutus on Otanmäen taajamassa ja Vuorokkaan asutusalueella.

Hankkeen kuvaus

Kaavoitusaloitteessa kuvataan, että alue Kajaanissa on valikoitunut Yhtiön suunnittelemaan hankkeeseen, koska alue tarjoaa sopivat olosuhteet toiminnalle mukaan lukien vakaa ja luotettava sähköverkko, soveltuva infrastruktuuri ja riittävän suuri teollisuuskäyttöön kaavoitettavaksi soveltuva alue.

Aloitteen mukaan yleiskaavoitettavan alueen tarkempi suunnittelu ja aluekehittäminen edellyttäneen ympäristövaikutusten arviointia, ja tämän vuoksi Yhtiö on jo käynyt keskusteluja ELY-keskuksen kanssa.

Aloitteen mukaan Yhtiön tavoitteena on saada kattava käsitys paikallisen ympäristön tilasta, jotta se voi laatia strategian luontoarvojen huomioonottamiseksi, sisältäen paikallisen luonnon ja monimuotoisuuden suojeluohjelmien sekä mahdollisten

monimuotoisuuden kompensatio-ohjelmien toteuttamisen. Aloitteen mukaan Yhtiö on toteuttanut ja toteuttaa alueella luontoon ja ympäristöön liittyviä tutkimuksia ja selvityksiä noudattaen soveltuvaa lainsäädäntöä.

Kaavatilanne

Alueella ei ole osayleiskaavaa eikä asemakaavaa. Maakuntakaava ohjaa alueen osayleiskaavoitusta.

Kainuun maakuntakaava

Kainuun maakuntakaavassa (Kainuun maakuntakaava 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030) alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Otanmäen taajama on merkitty maakuntakaavaan taajaman alakeskuksena, a. Kohdemerkinnän kuvauksen mukaan ”kohdemerkinnällä a osoitetaan taajamien tärkeitä alakeskuksia, jotka ovat muodostuneet taajamien kaltaisiksi asumisen, palveluiden, teollisuuden ym. työpaikka-alueiksi. Taajamien alakeskusten tarkempi raja- ja laajuus ratkaistaan kuntakaavoituksella.” Otanmäen taajamaan liittyvä, esitetty osayleiskaava-alue laajentaa toteutuessaan Otanmäen taajama-aluetta. Otanmäen taajaman alueella on valtakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen kohde tai alue, jolla on osoitettu Otanmäen kaivosyhdyskunta, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Aluetta rajaavat turvesuot on maakuntakaavaan merkitty turvetuotantoalueina (EOt). Alueen keskelle on merkitty kaksi maa-ainesten ottoaluetta (eo). Sekä alueen itä- että länsireunalla on osoitettu energiahuollon alueet (en). ”Merkinnällä en osoitetaan maakunnan energiahuollon kannalta tärkeät voimalat sekä muuntamo- ja sähköasema-alueet.” Sähköjohto yhdistää sähköasemia seuraillen rataa. Lännenpuoleiseen asemaan liittyy 400 kV pääsähköjohto ja idänpuoleiseen 110 kV pääsähköjohto. Lisäksi 400 kV pääsähköjohdon rinnalle on osoitettu uusi ohjeellinen pääsähköjohto ja niin ikään alueen halki.

Alueen halki kulkeva raideyhteys on maakuntakaavassa parannettava yhdysrata/sivurata ja liikennepaikka. Kokkolantie on osoitettu maakuntakaavassa valtatieksi. Alueen läpi on etelästä pohjoiseen päin osoitettu moottorikelkkailureitti harmaalla palloviivalla.

Alueen länsireunalla on siviilikäytössä oleva ampumarata (ea). Siihen liittyen maakuntakaavassa on osoitettu ampumaradan ohjeellinen melualue (me/a), joka ulottuu esitetylle osayleiskaava-alueelle.

Otanmäen eteläpuolella on virkistysalue (V) ja siihen rajautuva luonnonsuojelualue (SL). Vihreällä palloviivalla on osoitettu alueen ulkopuolelle etelä-pohjoissuuntainen ulkoilureitti, joka kääntyy virkistysalueen kohdalta länteen. Etelässä reitti liittyy Talaskankaan luonnonsuojelualueeseen.

Keltaisella viivalla on osoitettu matkailun vetovoima-alue, jolla ”osoitetaan maakunnan matkailu- ja virkistystoiminnan kannalta merkittävimmät aluekokonaisuudet. Niihin sisältyvät matkailukeskusten alueet ja niihin liittyvät virkistys-, suojelu- ja muut alueet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva laaja kokonaisuus.” Merkinnällä on osoitettu laaja alue Oulujärven ympärillä.

Ylihongikon tuulivoima-alue on osoitettu maakuntakaavassa (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035) tuulivoimaloiden alueena (tv-34).

Tuulivoimaosayleiskaavat

Kaavoituskatsauksessa on mukana selvitysvaiheessa olevana Ylihongikon tuulivoimaosayleiskaava-alue, joka menee osittain päällekkäin aloitteessa esitetyn aluerajauksen kanssa. Ylihongikon tuulivoimaosayleiskaava-aluetta ei ole päivitetty vastaamaan tuulivoimaohjelman kriteerejä eikä siinä ole huomioitu ekologisen verkoston selvityksen ekologisia yhteyksiä.

Muita suunnittelualueen läheisyydessä vireillä olevia tuulivoimaosayleiskaavoja ovat Katajamäen tuulivoimaosayleiskaava alueen itäpuolella, Luolakankaan ja Harsunlehdon tuulivoimaosayleiskaavat alueen lounaispuolella ja Löytösuon tuulivoimaosayleiskaava alueen luoteispuolella.

Vireillä oleva Vuolijoen rantaosayleiskaava

Vuolijoen ranta-alueella on vireillä Vuolijoen rantaosayleiskaava.

Otanmäen asemakaavat

Otanmäen taajaman alueella on voimassa useita asemakaavoja. Valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön osalta on voimassa vuonna 2016 voimaan tullut asemakaava, jolla mm. arvokkaat asuinrakennukset on suojeltu. Muutoin pientaloasutusta ja toimitila-alueita sekä teollisuusalueita koskevat asemakaavat ovat tulleet voimaan 2006 ja 2011. Osa asemakaavoitetusta alueesta itäpuolella, jolle sijoittuu teollisuusrakennusten korttelialuetta, puistoa ja ryhmäpuutarha- ja palstaviljelyaluetta, on hyväksytty ja vahvistettu 1986.

Huomioon otettavia selvityksiä

Kajaanin ekologisen verkoston selvityksessä todettuja ekologisia yhteyksiä sijoittuu alueelle ja ne tulee ottaa huomioon alueen suunnittelussa.

Kaavahanke edellyttää yhteisvaikutusten arviointia muiden alueelle sijoittuvien hankkeiden kanssa.

Maaomistus

Maanomistajia ovat kaavoitusaloitteen mukaisella aluerajauksen alueella Suomen valtio ja yksityiset maanomistajat.

Kaavoitusaloitteessa esitetään seuraavaa menettelyä:

- Inventio Asianajotoimisto Oy pyytää eräiden Kajaanin Otanmäen alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajien ja Yhtiön puolesta Kajaanin kaupunkia laatimaan yleiskaavan oheisliitteessä 1 kuvatulle alueelle ja esittää, että kaava mahdollistaa alueen ja Kajaanin kaupungin harkinnan mukaan myös sitä ympäröivien alueiden teollisuuskäytön, tarkemmin datakeskusten rakentamisen ja operoimisen sekä niihin liittyvät muut toiminnot.
- Yhtiö sitoutuu vastaamaan kaavoituksen kustannuksista yleiskaavan laatimisen osalta Kajaanin kaupungin nimeämälle palveluntarjoajalle, joka laatii yleiskaava-aineiston.

- Yhtiö korvaa myös Kajaanin kaupungille yleiskaavan laatimisesta aiheutuvat kustannukset.
- Yhtiö sitoutuu lisäksi suorittamaan kustannuksellaan yleiskaavan laatimisen edellyttämät luonto- ja muut selvitykset.
- Ehdotamme, että osayleiskaavan laatijana toimii Sweco Finland Oy.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunki hyväksyy kaavoitusaloitteen osayleiskaavoituksen valmistelun käynnistämisestä Otanmäen datakeskusalueelta varten. Osayleiskaava ohjaa alueelle myöhemmin laadittavaa asemakaavaa.

Yhtiö vastaa kaavoituksen kustannuksista yleiskaavan laatimisen osalta Kajaanin kaupungin nimeämälle palveluntarjoajalle, joka laatii yleiskaava-aineiston. Yhtiö korvaa myös Kajaanin kaupungille yleiskaavan laatimisesta aiheutuvat kustannukset. Yhtiö suorittaa kustannuksellaan yleiskaavan laatimisen edellyttämät luonto- ja muut selvitykset sekä suunnitelmat. Kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään sopimuksen kustannuksista tarvittaessa.

Kajaanin kaupunki hyväksyy kaavaa laativaksi konsultiksi Sweco Finland Oy:n.

Kaava-aloitteessa esitettyä osayleiskaavoitettavan alueen rajausta voidaan tarkastaa ja täsmentää ennen kaavan vireille tuloa ja kaavoituksen aikana toimintojen yhteensovittamiseksi ja tarpeellisten alueiden sisällyttämiseksi osayleiskaavaan. Myös tehtävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit voivat vaikuttaa kaava-alueen rajaukseen.

Päätös

Hyväksyi.

Kaupunginhallitus, 08.10.2024, § 182

Valmistelijat / lisätiedot:

Piia Väyrynen, Kaavoitusarkkitehti, piia.vayrynen@kajaani.fi

Kaupunginhallitus hyväksyi 10.9.2024 kokouksessaan kaavoitusaloitteen Otanmäen datakeskusalueen osayleiskaavan käynnistämisestä. Aloitteessa esitettyä osayleiskaava-alueen rajausta on laajennettu, jotta datakeskusalueeseen liittyvät toiminnot sekä muut tuotantotoiminnot on mahdollista tarkastella samalla kaava-alueella ja virkistystarpeet, viheryhteydet sekä mahdolliset luonnon monimuotoisuuden kompensatio-ohjelmat on mahdollista ottaa huomioon. Aloitteen mukainen datakeskusten alue on alustavasti noin kolmannes koko osayleiskaava-alueesta. Osayleiskaavoitettava alue tarjoaa sopivat olosuhteet monipuolisille tuotantotoiminnoille. Mm. sähköverkko ja liikenneyhteydet sekä alueen riittävä laajuus tekevät alueesta kiinnostavan monipuolisille tuotantotoiminnoille.

Osayleiskaavoitettava alue rajautuu Otanmäen asemakaava-alueeseen jatkuen itään Vuolijoen sähköasemalle saakka. Pohjoisosa ulottuu noin 200 metriä Kokkolantien (VT28) pohjoispuolelle ja etelään alue jatkuu yli junaradan Ryynänselle saakka.

Länsireuna seurailee Ryynäsentietä. Suunnittelualueeseen kuuluvat Otanmäen ampumarata ja Pirttimäen virkistysalue.

Alustava kaavoitettava alue on noin 2 530 hehtaaria ja pääosin nuorta talousmetsää. Alustavaan osayleiskaava-alueeseen kuuluvat Humpinsuon, Saunanevan ja Suursuon turvetuotantoalueet.

Pohjoisosaan on aiemmin sijoittunut Vuorokkaan kaivosalue, joka ei ole enää toiminnassa. Kaivoskäytäviä sijoittuu maanpinnan alle. Suunnittelualueella on kiinteitä muinaisjäännöksiä. Alueella ei ole asutusta. Kaavoitettavaksi aiotun alueen ulkopuolelle jäävät Otanmäen taajama, Humpinmäen ja Vuorokkaan asutusalueet, sekä Otannevan Natura-alue (SACFI1200921).

Kaavoitustilanne

Alueella ei ole osayleiskaavaa eikä asemakaavaa. Maakuntakaava ohjaa alueen osayleiskaavoitusta.

Kainuun maakuntakaava

Kainuun maakuntakaavassa (Kainuun maakuntakaava 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030) alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Alueen keskelle on merkitty kaksi maa-ainesten ottoaluetta (eo). Alueen halki kulkeva raideyhteys on maakuntakaavassa parannettava yhdysrata/ sivurata ja liikennepaikka. Kokkolantie on osoitettu maakuntakaavassa valtatieksi. Alueen läpi on etelästä pohjoiseen päin osoitettu moottorikelkkailureitti harmaalla palloviivalla. Keltaisella viivalla on osoitettu matkailun vetovoima-alue, jolla "osoitetaan maakunnan matkailu- ja virkistystoiminnan kannalta merkittävimmät aluekokonaisuudet. Niihin sisältyvät matkailukeskusten alueet ja niihin liittyvät virkistys-, suojelu- ja muut alueet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva laaja kokonaisuus." Merkinällä on osoitettu laaja alue Oulujärven ympärillä.

Alueelta länteen sijaitseva Otanmäen taajama on merkitty maakuntakaavaan taajaman alakeskuksena, a. Kohdemerkinnän kuvauksen mukaan "kohdemerkinnällä a osoitetaan taajamien tärkeitä alakeskuksia, jotka ovat muodostuneet taajamien kaltaisiksi asumisen, palveluiden, teollisuuden ym. työpaikka-alueiksi. Taajamien alakeskusten tarkempi rajaus ja laajuus ratkaistaan kuntakaavoituksella." Otanmäen taajamaan liittyvä, esitetty osayleiskaava-alue laajentaa toteutuessaan Otanmäen taajama-aluetta. Otanmäen taajaman alueella on maakuntakaavassa osoitettu valtakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen kohde tai alue, Otanmäen kaivosyhdyskunta, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Alueella olevat turvesuot on maakuntakaavaan merkitty turvetuotantoalueina (EOt). Sekä alueen itä- että länsireunalla on osoitettu energiahuollon alueet (en). " Merkinällä en osoitetaan maakunnan energiahuollon kannalta tärkeät voimalat sekä muuntamo- ja sähköasema-alueet." Sähköjohto yhdistää sähköasemia seuraillen rataa. Lännenpuoleiseen asemaan liittyy 400 kV pääsähköjohto ja idänpuoleiseen 110 kV pääsähköjohto. Lisäksi 400 kV pääsähköjohdon rinnalle on osoitettu uusi ohjeellinen pääsähköjohto ja niin ikään alueen halki.

Alueen länsireunalla on siviilikäytössä oleva ampumarata (ea). Siihen liittyen maakuntakaavassa on osoitettu ampumaradan ohjeellinen melualue (me/a), joka ulottuu esitetylle osayleiskaava-alueelle.

Otanmäen eteläpuolella on virkistysalue (V) ja siihen rajautuva luonnonsuojelualue (SL). Vihreällä palloviivalla on osoitettu alueen ulkopuolelle etelä-pohjoissuuntainen ulkoilureitti, joka kääntyy virkistysalueen kohdalta länteen Otannevan luonnonsuojelualueen (SL) eteläpuolitse. Etelässä reitti liittyy Talaskankaan luonnonsuojelualueeseen.

Maakuntakaavan yleisiä suunnittelumääräyksiä on annettu mm. turvetuotannosta ja muinaisjäännöksistä ja muusta arkeologisesta kulttuuriperinnöstä.

Ylihongikon tuulivoima-alue on osoitettu maakuntakaavassa (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035) tuulivoimaloiden alueena (tv-34, Ylihongikko). Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman (kuulutus 6.3.2024).

Osayleiskaavat ja asemakaavat

Suunnittelualueen läheisyydessä vireillä olevia tuulivoimaosayleiskaavoja ovat Katajamäen tuulivoimaosayleiskaava alueen itäpuolella, Luolakankaan ja Harsunlehdon tuulivoimaosayleiskaavat alueen lounaispuolella ja Löytösuon tuulivoimaosayleiskaava alueen luoteispuolella. Ylihongikon tuulivoimaosayleiskaava on kaavoituskatsauksessa mukana selvitysvaiheessa olevana osayleiskaavana alustavalla aluerajauksella. Vuolijoen ranta-alueella on vireillä Vuolijoen rantaosayleiskaava. Otanmäen taajama on asemakaavoitettu.

Osayleiskaavan laatiminen

Alueen rakentaminen edellyttää toiminnat mahdollistavan aluevarausosayleiskaavan laatimista alueelle. Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena oikeusvaikutteisena osayleiskaavana ohjaamaan asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua, joissa vasta ratkaistaan tarkempi maankäyttö sekä määritellään rakentamisen periaatteet (rakennusoikeus, rakennuspaikat ja -alat sekä kerrosluvut).

Osayleiskaavan rajausta voidaan tarkastaa kaavaprosessin aikana.

Kaavan tavoite

Kaavan tavoitteena on mahdollistaa tuotantotoimintojen alueen rakentuminen valtatie ääreen. Osalle aluetta on suunnitteilla datakeskuksia. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa datakeskustoiminnot ja niihin liittyvää rakentamista sekä datakeskusten hukkalämpöä mahdollisesti hyödyntäviä toimintoja.

Tavoitteena on vaalia käytössä olevan Pirttimäen virkistysalueen liikuntamahdollisuuksia sekä kehittää Ryynäsen virkistystoimintoja. Kaavassa huomioidaan paikalliset luontoarvot. Yhtenä tarkoituksena on selvittää mahdollisten

luonnon monimuotoisuuden kompensatio-ohjelmien toteuttamista turvetuotantoalueella.

Lisätietoja:

kaavoitusarkkitehti Piia Väyrynen, p. 044 7148 285, tai etunimi.sukunimi@kajaani.fi

asemakaava-arkkitehti Ulla-Maija Oikarinen, p. 040 354 3089, tai etunimi.sukunimi@kajaani.fi

konsultti Sweco Finland Oy, kaavoitusarkkitehti Sanukka Lehtiö, p. 050 316 1277, tai etunimi.sukunimi@sweco.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus käynnistää Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavan laatimisen kuuluttamalla sen vireille ja asettaa samalla osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.

Päätös

Hyväksyi

Sanukka Lehto Sweco Finland Oy oli asiantuntijana kokouksessa asian esittelyn ajan.

Vuolijoen aluelautakunta, 09.12.2024, § 58

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri, sirpa.popponen@kajaani.fi

Liitteet

1 Otanmäki - Humpinsuo osayleiskaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kajaanin kaupunginhallitus on 10.9.2024 § 167 ja 8.10.2024 § 182 päättänyt käynnistää Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavan laatimisen.

Otanmäki – Humpinsuo aluevarausosayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja se ohjaa alueen asemakaavoitusta. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa tuotantotoimintojen alueen rakentuminen valtatie ääreen. Osalle aluetta on suunnitteilla datakeskuksia. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa datakeskustoiminnot ja niihin liittyvää rakentamista sekä datakeskusten hukkalämpöä mahdollisesti hyödyntäviä toimintoja.

Tavoitteena on myös vaalia käytössä olevan Pirttimäen virkistysalueen liikuntamahdollisuuksia sekä kehittää Ryynäsen virkistystoimintoja. Kaavassa huomioidaan paikalliset luontoarvot. Yhtenä tarkoituksena on selvittää mahdollisten luonnon monimuotoisuuden kompensatio-ohjelmien toteuttamista turvetuotantoalueella.

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihtööri

Aluelautakunta laatii kokouksessa lausunnon Otanmäki - Humpinsuo osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Päätös

Hyväksyi.

Vuolijoen aluelautakunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Vuolijoen aluelautakunta näkee kaava-aloitteen positiivisena kehitysaskelena Otanmäen ja laajemmin koko Vuolijoen osa-alueen kehittämisessä. Alueen asukkaiden ja yritysten suhtautuminen suunniteltuun hankkeeseen on ollut pääasiassa myönteistä ja hankkeen positiiviset aluetaloudelliset kerrannaisvaikutukset tunnistetaan.

Vuolijoen aluelautakunta näkee tärkeänä järjestää laajempi yhteistyökeskustelu- ja kuulemistilaisuus Otanmäen alueen kokonaiskehittämiseen liittyen. Erityisesti alueen yritystoimijoita on tärkeää kuulla heidän tulevaisuusnäkömystensä ja tarpeistansa. Keskustelu olisi hyvä käydä jo käynnissä olevan kaavavalmistelun aikana, jolloin voidaan tunnistaa mahdollisia synergiaetuja ja mahdollistaa laajemmin palvelevia ratkaisuja.

Lisäksi paikallisia toimijoita ja asukkaita olisi tärkeää osallistaa kaavan valmisteluvaiheessa, jolloin saadaan tarvelähtöistä tietoa esimerkiksi moottorikelkkareitin, ampumaradan ja muiden mahdollisten yhteisöä ja yhteisöllisyyttä tukevien toimintojen suunnitteluun.

Vuolijoen aluelautakunta on mielellään yhteistyötahona mukana tukemassa paikallisten toimijoiden ja asukkaiden osallistamista ja kuulemista sekä tuomassa valmisteluun aluetietämystä ja laajempia alueen kehittämistavoitteita ja suunniteltuja toimenpiteitä.

Aluelautakunta esittää, että osallistamis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään kaikki ampumarataa käyttävät metsästysseurat.

Kaupunginhallitus, 25.03.2025, § 61

Valmistelijat / lisätiedot:

Piia Väyrynen, Kaavoitusarkkitehti, piia.vayrynen@kajaani.fi

Ulla-Maija Oikarinen, Asemakaava-arkkitehti, ulla-maija.oikarinen@kajaani.fi

Liitteet

1 Liite 1_Otanmäki-Humpinsuo_OYK_kaavakarttaluonnos 18 03 2025.pdf

2 Liite 2_Otanmäki-Humpinsuo_OYK_kaavaselostusluonnos 18 03 2025.pdf

Osayleiskaavan suunnittelualue sijaitsee Kajaanin kaupungin länsiosassa, Otanmäen kupeessa. Osayleiskaavoitettava alue alkaa Otanmäen asemakaava-alueesta jatkuen

itään Vuolijoen sähköasemalle saakka. Pohjoisosa ulottuu noin 200 metriä Kokkolantien (VT28) pohjoispuolelle ja etelään alue jatkuu yli junaradan Ryynäselä saakka. Länsireuna seurailee Ryynäsentietä. Suunnittelualueeseen kuuluvat Otanmäen ampumarata ja Pirttimäen virkistysalue. Yleiskaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 2 200 hehtaaria.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaavoitusaloitteen 10.9.2024 § 167 ja päättänyt kaavoituksen käynnistämisestä 8.10.2024 §182. Kaavan vireilletulosta on kuulutettu 16.10.2024 ja samalla on asetettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu kirjallinen palaute vastineineen on kaavaselostuksen liitteenä.

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa teollisuusalueen rakentuminen valtatie-ääreen. Osayleiskaava on ollut tarkoitus laatia siten, että se mahdollistaa useiden erityyppisten teollisten toimintojen sijoittamisen alueelle. Tavoitteena on lisäksi vaalia käytössä olevan Pirttimäen virkistysalueen liikuntamahdollisuuksia sekä mahdollistaa Ryynäsen virkistystoimintojen kehittäminen ottaen huomioon samalla maakunnallinen ekologinen yhteys. Kaavassa huomioidaan myös paikalliset luontoarvot. Yhtenä tavoitteena on lisäksi mahdollistaa luonnon monimuotoisuuden kompensatio-ohjelmien toteuttamista tai kohteiden ennallistamista kaava-alueella. Kaavakonsulttina toimii Sweco Finland Oy.

KAAVATILANNE

Kainuun maakunnassa on voimassa kuusi maakuntakaavaa. Kainuun maakuntakaavoissa alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) ja aivan alueen läntisin osa on osoitettu virkistysalueena (V). Alueelle on merkitty turvetuotantoalueita (EOt) ja maa-ainesten ottoalueita (eo). Alueen eteläisin osa sijoittuu tuulivoimaloiden alueelle (tv-34). Alueen pohjoisosa sijaitsee matkailun vetovoima-alueella. Alueen halki kulkeva raideyhteys on maakuntakaavassa parannettava yhdysrata/sivurata ja liikennepaikka. Kokkolantie on osoitettu valtatie-ääreen. Alueen läpi on etelästä pohjoiseen päin osoitettu moottorikelkkailureitti. Alueen länsireunalla on siviilikäytössä oleva ampumarata (ea) ja sen ympärillä ampumaradan ohjeellinen melualue. Alueen länsi- ja pohjoisosan läpi on osoitettu useita pääsähköjohtoja ja alueen halki lisäksi pääsähköjohdon yhteystarve. Sekä suunnittelualueen itä- että länsireunalle – ja Otanmäen taajamaan suunnittelualueen ulkopuolelle – on osoitettu energiahuollon alueet (en).

Osayleiskaava-alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleiskaavoja. Lähialueella ovat vireillä suunnittelualueesta vajaa kaksi kilometriä koilliseen Vuolijoen rantaosayleiskaava (vireilletulo 3.4.2024), alueesta lounaaseen Luolakankaan tuulivoima-alueen osayleiskaava (luonnos 07-08/2024) ja alueesta kaakkoon Katajamäen tuulivoima-alueen osayleiskaava (vireilletulo 26.5.2021).

Osayleiskaava-alueen välittömässä läheisyydessä luoteispuolella on voimassa oleva Otanmäen asemakaava.

KAAVALUONNOS

Kaavan aluevarauksissa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja

maakuntakaava. Suunnittelualuetta on tarkasteltu kokonaisvaltaisesti siten, että osoitettaessa uusia aluevarauksia huomioidaan kaupungin kehittämistarpeet, suojelu- ja virkistysarvot sekä elinkeinojen harjoittaminen.

Laajasta suunnittelualueesta noin puolelle ei osoiteta muuttuvaa maankäyttöä, vaan ne on osoitettu maa- ja metsätalous- sekä lähivirkistysalueina nykykäyttötarkoituksiensa mukaisina. Kaavatyön tueksi laadittujen luontoselvitysten tulokset on tuotu kaavakartalle luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina arvoluokittain. Arvoluokkaan 1 kuuluvat lainsäädännöllä turvatut kohteet, luokkaan 2 erityisen tärkeät kohteet, luokkaan 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet ja luokkaan 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet. Valtaosa kohteista sijoittuu rakentamisen ulkopuolisille alueille. Osayleiskaavan luontoarvoja vaalivat määräykset huomioidaan jatkosuunnittelussa ja asemakaavoittamisessa.

Osayleiskaavalla mahdollistetaan teollisuustoimintojen sijoittuminen suunnittelualueelle reilun 800 ha alueille. Teollisuusalueet keskittyvät rautatien ja voimalinjojen läheisyyteen, näiden molemmin puolin. Suunnittelualue sisältää kaksi laajaa teollisuus- ja varastoaluetta, joille saa sijoittaa kemikaaleja varastoivan laitoksen (T/kem-1) kaupunginhallituksen hyväksymän kaavoitusaloitteen mukaisesti. Asutuksen lähellä olevat pienialaiset teollisuusalueet on osoitettu TY-merkinnällä, näillä alueilla niiden ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY-1). T/kem-1-alue mahdollistaa toimintaa monelle teollisuuden ja tuotannon käyttötarkoitukselle, vaikka kaavoitus on aloitettu datakeskustoimijan aloitteesta. Näillä alueilla toiminta voisi olla juuri datakeskustoimintaa tai sähkön varastointia, mutta tarvittaessa alueita voi asemakaavalla osoittaa myös muulle teollisuustoiminnalle ja varastoinnille tai energiantensiiviselle teollisuudelle. TY-1-alueille sijoittuva toiminta on rajatumpaa: toiminnasta ei saa aiheutua merkittävää melua, tärinää, välkettä, ilman tai veden pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta häiriötä lähiympäristöön. Teollisuustoimintojen käyttöön osoitetaan reservialueita valtatie pohjoispuolelta. Näille alueille edetään siinä vaiheessa, kun valtatie eteläpuoleinen alue on otettu käyttöön. Tavoitteena on, että valtatie pohjoispuolelle sijoitetuilla laajennusalueilla olisi mahdollisuus hyödyntää T/kem-1-alueen tuottamaa hukkalämpöä tai muita energia- tai materiaali-jäämiä. Lisäksi kaavassa on osoitettu pitkän aikavälin teollisuus ja varastoalueen mahdollinen reservi (T/res), jonka käyttöönotto voidaan selvittää, kun muut teollisuuteen osoitetut alueet ovat lähes toteutuneet.

Teollisuusalueiden ympärille ja lomaan osoitetaan maa- ja metsätalousalueita (M-alkuiset merkinnät) sekä virkistysalueita (V-alkuiset merkinnät). Alueet muodostavat luontaisen suojavyöhykkeen teollisuustoimintojen ympärille. Kaavan eteläosasta runsas kaksi kilometriä on varattu osana seudullista ekologista Otanneva-Pirttimäki-Hämeensalmi-käytävää. Alueen maa- ja metsätalousalueella (M-4) määrätään, että alueen läpi osoitettua ekologista yhteyttä ei saa heikentää. Lisäksi suunnittelualueen pohjois- ja lounaisosiin osoitetaan kaavassa maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-2). Näiltä alueilta on tunnistettu erityyppisiä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo-merkinnät indeksinumeroineen). Olemassa oleva Pirttimäen ulkoilualue osoitetaan lähivirkistysalueena, kuten myös Ryynänen järven ranta, jolle on esitetty myös uimarantaa. Lisäksi Otanmäen taajamaa reunustavat suunnittelualueen osat osoitetaan lähivirkistysalueina. Näille alueille saa rakentaa virkistystoimintoja

palvelevia rakennelmia, kuten esimerkiksi taukopaikkoja. Osayleiskaavan luoteisnurkalla on retkeily- ja ulkoilualue, jolle saa sijoittaa myös matkailupalveluiden rakennuksia. Merkintä ja määräys mahdollistavat tarpeen mukaan esimerkiksi matkailuun liittyvien majoitustilojen rakentaminen, joiden rakentaminen ratkaistaan tarkemmin yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

Kaavaratkaisun rakentamisen alueet edellyttivät valtatieliittymien tarkistamista, ja osayleiskaavassa on esitetty kaksi uutta liittymää pohjoiseen ja yksi uusi liittymä etelään teollisuusalueiden liikennöinnin vuoksi. Humpinmäentie on osoitettu parannettavaksi, koska siltä on tarkoitus kulkea radan eteläpuoleiselle teollisuusalueelle ja sen on osaltaan tarkoitus toimia myös Humpinsuontien korvaajana. Teollisuusalueiden sisäisinä yhteyksinä on kaavassa osoitettu parannettavan junaradan alitus ja tasoristeys. Rynäsentieltä ei ole tarkoitus sallia raskasta liikennettä ja yhteydet teollisuusalueelle ovat ohjeellisia.

Valtatien molemmin puolin osoitetaan kaistaleet suojaviheralueita (EV). Suojaviheralue sekä toimii suojavyöhykkeenä teollisuustoimintojen suuntaan että helpottaa valtatie liittymäjärjestelyjen suunnittelua, kun valtatie välittömään läheisyyteen ei sijoitu rakennuksia.

Oleva ampuma-alue on kaavassa huomioitu omalla aluevarauksellaan (EA), samoin moottorikelkkareitti. Teollisuusalueen vuoksi moottorikelkkayhteyttä on linjattu uudelleen. Olevat voimajohtot suoja-alueineen, tiedossa olevat tulevaisuuden voimajohtojen tilatarpeet ja Vuolijoen sähköasema on energihuollon alueina (EN).

Yleisiä määräyksiä on annettu mm. hukkalämmön hyödyntämiseen, hulevesien muodostumiseen, rautatien suoja-alueeseen, meluhaittojen ehkäisemiseen ja korkeaan rakentamiseen liittyen.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutusten arviointi perustuu laadittuihin selvityksiin. Luontoselvityksiä ja arkeologisia selvityksiä täydennetään kevään ja kesän aikana, koska osayleiskaava-alue on laajempi kuin kaava-aloitteessa esitetty alue, jolle selvityksiä on alun perin tehty.

Suurimmat muutokset ja vaikutukset kohdistuvat kaavassa teollisuustoiminnoille osoitetuille alueille. Talousmetsä muuttuu rakennetuksi alueeksi. Rakentaminen toteutuu vaiheittain, joten kaikki ei muutu kerralla. Alueen halki kulkevien olevien voimajohtojen rinnalle osoitetaan ohjeellisena uusia voimajohtoja, millä varaudutaan sähkönsiirtojärjestelmän kapasiteetin lisäämiseen. Voimalinjojen tieltä väistyy puustoa ja olemassa oleva johtokäytävä levenee.

Teollisuusalueet voivat toteutuessaan vaikuttaa lähiympäristön asumisviihtyisyyteen. Erityisesti visuaalisesti kauas näkyvät elementit voivat muuttaa alueen luonnetta ja vaikuttaa asukkaiden paikalliskokemukseen. Yleiskaavassa osoitetaan myös asumisviihtyisyyttä lisääviä toimintoja, kuten lähivirkistysalueita. Kasvillisuus ja virkistysalueet luovat visuaalisen suojavyöhykkeen tielle ja taajamaan.

Uuden teollisuusalueen rakentuminen tulee tuottamaan uusia työpaikkoja kaupunkiin. Työpaikkojen määrä sekä niiden vaatiman työvoiman koulutustaso ja mahdollinen työvoiman koulutustarve riippuvat alueelle sijoittuvista yrityksistä.

Työntekijöiden tarve on todennäköisesti suurimmillaan teollisuusaluetta rakennettaessa ja tasaantuu teollisuustoiminnan vakiinnuttua.

Yleiskaavan mahdollistama teollisuustoiminta voi aiheuttaa melua ja tärinää, mutta näistä ei odoteta aiheutuvan terveyteen tai hyvinvointiin kohdistuvia vaikutuksia lähialueiden asukkaille. Kaavassa osoitettu teollisuusalue sijoittuu asutuksen viereen niin lähelle kuin suojavyöhykkeet mahdollistavat, pääosin tasaiselle maalle, ja sen ympärille jätetään metsäalueita. Tarkemmassa suunnittelussa voidaan tarvittaessa etsiä ratkaisuja tai osoittaa ympäristöstä tarvittavia suojavyöhykkeitä, mikäli alueelle kohdistuu erityisen meluisaa teollisuustoimintaa.

Yleiskaavalla on moninaiset vaikutukset virkistyskäyttöön. Yleiskaava osittain heikentää tai uudelleen kohdistaa alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia, mutta myös tarjoaa mahdollisuuksia olemassa olevan virkistystoiminnan kehittämiseen ja uusien toimintojen avaamiseen.

Yleiskaavassa huomioidaan myös suuronnettomuusriskit. Vaikka osayleiskaavalla mahdollistetaan kemikaaleja varastoivien laitosten sijoittuminen alueelle, tämä ei tarkoita, että tällaisia kemikaaleja lopulta sijoittuisi alueelle. Osayleiskaava ei poissulje suuronnettomuusvaaraa aiheuttavaa toimintaa. Sellaista toimintaa ei voida kuitenkaan sijoittaa alueelle yksistään yleiskaavan perusteella. Toiminta ja sen tarkemmat vaikutukset tutkitaan tarkemmassa suunnittelussa ja lupamenettelyjen yhteydessä.

Maaperän muokkaaminen ja puuston sekä kasvillisuuden raivaaminen aiheuttavat alueella hiilivarastojen ja hiilinielujen pienentymistä. Merkittävä osa hiilivaraston pienenemisestä aiheutuu maaperän hiilivarastojen pienentymisestä. Vaikka hiilivarastot kasvavat vähäisesti monella kaavan alueella, T-alueiden hiilivarastot pienenevät niin rajusti, että kokonaisvaikutus on suuri negatiivinen.

Vaikutukset luontoon liittyvät pitkälti elinympäristöjen häviämiseen sekä rakentamisen ja toiminnan aikaiseen meluun ja häiriöön. Epäsuoria vaikutuksia luontoon voi syntyä myös lisääntyneestä liikenteestä alueella ja rakentamisesta johtuvan vesitalouden muuttumisen seurauksena. Kaavan suunnittelualueen eteläosan läpi kulkee itä-länsisuuntainen maakunnallisesti tärkeä ekologinen yhteys. Siihen ei arvioida kohdistuvan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia, koska kaavassa yhteyden alue on osoitettu metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on huolehdittava alueen läpi kulkevan ekologisen käytävän säilymisestä.

Vaikutukset linnustoon arvioidaan paikallisesti yleisellä tasolla kohtalaisiksi. Tiettyihin huomionarvoisiin lajeihin paikalliset heikentävät vaikutukset voivat olla kuitenkin suuret. Osa linnustollisesti arvokkaista kohteista sijaitsee alueella, joka on kaavaluonnoksessa osoitettu teollisuusalueeksi, tai sen välittömässä läheisyydessä.

Osayleiskaavan toteutumisen myötä liikennemäärät kasvavat merkittävästi alueella. Uutta maankäyttöä varten kaava-alueelle rakennetaan uusia liittymiä ja liikenneverkkoon tulee tehdä myös muita muutoksia. Lisääntyvä liikenne sekä erityisesti raskas liikenne ja erikoiskuljetukset voivat vaikuttaa heikentävästi liikenneturvallisuuteen sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteisiin. Liikenneturvallisuutta voidaan parantaa varmistamalla liittymien hyvät näkemät ja turvalliset liittymäjärjestelyt sekä laskemalla nopeusrajoitusta valtatiellä.

Osayleiskaavan toteutuessa maisema muuttuu teollisuus- ja varastoalueiksi määritellyillä alueilla metsätalousmaisemasta teollisuusmaisemaksi. Rakennettavilta alueilta puusto poistetaan, joten maisemakuva muuttuu sulkeutuneesta avoimeksi. Kaavassa määrätään teollisuustoimintaa ja siihen liittyvää varastointia varten rajattujen alueiden ympärillä sijaitseva reunustava puusto säilytettäväksi näkösuojana. Lähimaisemassa teollisuus- ja varastorakennukset jäävät teollisuusalueita reunustavan puuston katveeseen. Sen sijaan kauempaa katsottaessa mahdolliset korkeat rakenteet voivat paikoin näkyä puuston yläpuolelle kohoavina kohteina. Toisaalta kauempaa avautuvissa näkymissä kohteet näkyvät kaukana ja osana laajempaa maisemakokonaisuutta, mikä vähentää niiden merkitystä maisemaelementteinä.

Otanmäen taajaman keskeiset alueet kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön *Otanmäen kaivosyhdyskunta*. Teollisuus- ja varastoalue sijaitsee yli 600 m päässä valtakunnallisesti arvokkaasta alueesta. Arvoalue hahmottuu maisemassa sekä visuaalisesti että toiminnallisesti teollisuus- ja varastoalueesta erillisenä kokonaisuutena. Taajaman keskustasta arvoalueeseen kuuluvilta alueilta ei avaudu tärkeitä näkymiä itään teollisuus- ja varastoalueen suuntaan. Lähivirkistysalueen puusto todennäköisesti peittää varsin hyvin myös asuinalueelta teollisuus- ja varastoalueen suuntaan avautuvia näkymiä. Valtakunnallisesti arvokkaalle alueelle ei aiheudu maisemassa erottuvia visuaalisia muutoksia. Välillisesti uudet teolliset toiminnot voivat näkyä taajamassa mm. elinkeinoelämän vilkastumisena, mikä saattaa osaltaan edesauttaa arvoalueen rakennusten ja siten sen ominaispiirteiden ja arvojen säilymistä.

Osayleiskaavan työllisyys- ja aluetalousvaikutukset ulottuvat useille eri sektoreille ja ilmenevät sekä suorina että kerrannaisvaikutuksina hankkeen elinkaaren aikana. Tämä korostaa kaavan taloudellista merkitystä kaupungille ja sen ympäristölle. Tällainen myönteinen kehitys luo perustaa kestäväälle taloudelliselle kasvulle ja alueen sekä koko seutukunnan elinvoimaisuudelle. Muualla Suomessa toteutetut suuret teolliset investointi- ja kaavahankkeet ovat osoittaneet, että hankkeet voivat luoda positiivisen taloudellisen kierteen, jossa kaava-alueelle sijoittuvat kärki-investoinnit vetävät mukanaan myös muita toimijoita eteenpäin. Tässä tilanteessa kunnat hyötyvät kasvaneista verotuloista, vaikka verotilastojen kärjessä eivät olisikaan ne toimijat, jotka ovat suoranaisesti toteuttaneet keskeiset investoinnit.

LIITTEET

Liite 1 Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavaluonnos 18 03 2025 kaavakartta

Liite 2 Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavaluonnos 18 03 2025 kaavaselostus

Oheisliitteet 1-3 Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavaluonnos 18 03 2025 selostuksen liitteet ja viranomaisliitteet

Valmisteluvaiheeseen liittyvä aineisto on saatavilla nähtävilläoloaikana kaupungin verkkosivuilla <https://kajaani.fi/kaavoitus/otanmaki-humpinsuo>

Lisätietoja asiasta antavat kaavoitusarkkitehti Piia Väyrynen, p. 044 714 8285 tai asemakaava-arkkitehti Ulla-Maija Oikarinen, p. 040 354 3089, sähköposti muodossa etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus päättää asettaa yleisesti nähtäville 18.3.2025 päivätyn Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavan kaavaluonnoksen.

Samalla kaupunginhallitus pyytää kaavaluonnoksesta lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee.

Päätös

Hyväksyi.

Merkittiin, että kaavoitusarkkitehti Sanukka Lehtiö Sweco Finland Oy:stä, Kajaanin kaupungin kaavoitusarkkitehti Piia Väyrynen ja asema-arkkitehti Ulla-Maija Oikarinen osallistuivat asiantuntijoina kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 14.21-14.46.

Vuolijoen aluelautakunta, 29.04.2025, § 18

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri, sirpa.popponen@kajaani.fi

Kajaanin kaupunki pyytää lausuntoanne Otanmäki-Humpinsuo osayleiskaavan luonnosaineistosta 5.5.2025 klo 16.00 mennessä. Lausunnot on toimitettava kirjallisena Kajaanin kaupunginhallitukselle osoitettuna kirjaamoon kajaani@kajaani.fi tai Kajaanin kaupungin kirjaamo, PL 133, 87101 Kajaani.

Osayleiskaavaluonnos ja siihen liittyvä kaavaselostus liitteineen (kaavaan liittyvät selvitykset ym.) on nähtävillä 5.4.–5.5.2025 kaupungintalon 3. kerroksen aulassa (Pohjolankatu 13), pääkirjaston lukusalissa (Seminaarinkatu 15), Otanmäen kirjastossa (Uunimiehentie 6) ja kaupungin verkkosivuilla osoitteessa <https://www.kajaani.fi/kaavoitus/otanmaki-humpinsuo>.

Kaavaluonnosta koskeva yleisötilaisuus pidetään 24.4.2025 klo 17.00–19.00 Otanmäen koulun liikuntasalissa. Yleisötilaisuuteen on mahdollista osallistua myös etäyhteydellä, jonka linkki löytyy ennen tilaisuuden alkua kaupungin verkkosivuilta.

Ehdotus

Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri

Vuolijoen aluelautakunta päättää jättää lausunnon Otanmäki - Humpinsuo osayleiskaavaluonnoksesta.

Päätös

Aluelautakunta esittää lausuntonaan seuraavaa

Osayleiskaavaluonnoksessa oli hyvin huomioitu nykyisten vapaa-ajan toimintojen säilyttäminen: Pirttimäen kuntorata, ampumarata, Ryynäsen uima-alue sekä

moottorikelkkareitti. Ampumarata on usean metsästysseuran käytössä ja sen jatko tulisi turvata tai vaihtoehtoisesti edistää Vuolijoen ampumaradan kehittämistä. Metsästyksen jatkuvuuden turvaamiseksi toiveena on myös, että aluetta voi edelleen soveltuvin osin vuokrata metsästyskäyttöön paikallisille metsästysseuroille. Moottorikelkkareitin osalta olisi hyvä varmistaa reitti polttoainejakelun äärelle, mikä tämän hetken palveluiden osalta vaatisi reittiyhteyden SEO-tankkausasemalle Otanmäen taajamassa.

Otanmäen teollisuusalue muodostaa keskeisen osan alueen elinkeinorakennetta ja työllisyyttä. Kaavassa tulee mahdollistaa teollisuusalueen kehittäminen sekä hyvät liikenne- ja logistiikkayhteydet. Osayleiskaavassa tulee huomioida, että kaivosyhtiön omistamat alueet ja niiden toimintaedellytykset turvataan selkein kaavamerkinnoin. Lisäksi kaava-alueelle sekä lähiympäristöön sijoittuvien yritysten kanssa olisi hyödyllistä käydä aktiivista vuoropuhelua, jolloin mahdollisimman suuri synergiaetu voidaan ottaa irti kaavan mahdollistamista toiminnoista. Viime vuosien kriisit ja vihreän siirtymän vaikutukset esim. sähkönsiirron runkolinjojen kehittämisessä näkyvät myös alueella toimivissa yrityksissä ja tulevaisuuden suunnitelmissa.

Rakentamisen aikaiset ruokapalvelut tulisi sijoittaa nykyisen taajaman alueelle tai kaava-alueen reunaan, jolloin ne olisivat myös asukkaiden käytettävissä ja vakiinnuttaisivat asemansa.

Laajempänä viitekehyksenä Vuolijoen aluelautakunta tukee Kajaanin kaupungin ja muiden Kainuun toimijoiden näkemystä, että hallituksen parhaillaan selvityksessä oleva sähköveron korotus datakeskuksille lisää epävarmuutta investointien toteuttamiselle ja datakeskusten ympärille rakentuvien ekosysteemien syntymiselle. Datakeskus antaa uusia mahdollisuuksia myös alueen energiatehokkuuden parantamiseen sekä uusien toimialojen sijoittumiseen Otanmäkeen. Osayleiskaavaaluonnokseen tehty aluevaraukset esimerkiksi hukkalämpöä hyödyntäville toimijoille on tärkeä askel laajemman ekosysteemin syntymiselle. Kaavassa tulisi lisäksi huomioida monipuolisesti myös hukkalämmön jakeluinfrastruktuuri sekä säilyttää yhteys olemassa olevaan teollisuusalueeseen ja sen prosessien lämpövirtoihin.

Kajaanin kaupungin tulisi ottaa entistä aktiivisempi rooli ekosysteemin rakentumisen edistämisessä ja aloitettava avoimesti visioimaan ja markkinoimaan alueen potentiaalia. Mikäli sähköveron korotus tulisi voimaan, voi Googlen investointi ennemmin sijoittua Muhokselle, joka on jo vahvasti lähtenyt rakentamaan edellytyksiä laajemman vihreän siirtymän ekosysteemin syntymiselle. Kajaanin ammattikorkeakoulun tekemä työ ekosysteemin toimintojen, niiden kannattavuuden ja reunaehtojen suhteen on arvokasta ja tärkeää, mutta yhtä lailla täytyy alkaa rakentaa potentiaalisten toimijoiden verkostoa, jotta selvitysten tuloksille on jatkohyödyntäjiä ja kopinottajia.

Kaupunginhallitus, 27.01.2026, § 27

Valmistelijat / lisätiedot:

Piia Väyrynen, Kaavoitusarkkitehti, piia.vayrynen@kajaani.fi

Liitteet

- 1 Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotus 15 01 2026 kaavakartta
- 2 Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotus 15 01 2026 kaavaselostus
- 3 Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.10.2024, tark. 15.1.2025
- 4 Liite 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palaute ja vastineet
- 5 Liite 3a Luontoselvitykset 2024
- 6 Liite 3b Selvitysalueen läheiset luonnonsuojelualueet ja tärkeät lintualueet kartoilla
- 7 Liite 3c1 Pesimälintuhavainnot, karttaote 1/4
- 8 Liite 3c2 Pesimälintuhavainnot, karttaote 2/4
- 9 Liite 3c3 Pesimälintuhavainnot, karttaote 3/4
- 10 Liite 3c4 Pesimälintuhavainnot, karttaote 4/4
- 11 Liite 3d Linjalaskentatulokset 2024
- 12 Liite 3e Pistelaskentatulokset 2024
- 13 Liite 3f Pesimälinnustoselvityksessä havaitut muut kuin huomionarvoiset lintulajit
- 14 Liite 3g Pesimälinnustoselvityksen sensitiiviset lintutiedot, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 15 Liite 3h Kanalintuselvitys 2024, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 16 Liite 3i Pöllöselvitys 2024, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 17 Liite 3j Päiväpetolintuselvitys, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 18 Liite 3k Lumijälkilaskenta, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 19 Liite 3l Metsäpeuraselvitys 2024
- 20 Liite 3m Riistaselvitys 2024, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 21 Liite 3n Suurpetoselvitys 2024
- 22 Liite 3o Kartat sudenkorentoselvitysalueista
- 23 Liite 3p Kasvillisuus ja luontotyyppiselvitys 2025
- 24 Liite 3p1 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen 2024 täydennyskohteet
- 25 Liite 3q Pesimälinnustoselvitys 2025
- 26 Liite 3q1 Pesimälinnustoselvityksen 2025 sensitiiviset lintutiedot, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 27 Liite 3r Vesikasvillisuusselvitys 2025
- 28 Liite 3s Viitasammakkoselvitys 2025
- 29 Liite 3t Liito-oravaselvitys 2025
- 30 Liite 3u Lepakkoselvitys 2025
- 31 Liite 3v Oulujärven Vuottolahden ja Oulujoen patoaltaiden pohjaeläinraportti 2025
- 32 Liite 3w Sudenkorentoselvitys 2025
- 33 Liite 3x Oulujärven Vuottolahden koekalastus vuonna 2025
- 34 Liite 3y Pienvesiselvitys 2025

- 35 Liite 3z Kanalintuselvitys 2025, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 36 Liite 3aa Salassa pidettävän lajin selvitys 2025, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit
- 37 Liite 4 Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- 38 Liite 5a Liikenneselvitys
- 39 Liite 5b Liikenneverkko
- 40 Liite 6a Arkeologinen inventointi 2024
- 41 Liite 6b Arkeologinen inventointi 2025
- 42 Liite 7 Ilmastovaikutusten arviointi
- 43 Liite 8 Selvitys alihankintaprofiileista
- 44 Liite 9 Viranomaisneuvottelun 17.3.2025 muistio
- 45 Liite 10 Sosiaalisten vaikutusten arviointi
Verkkojulkisuus rajoitettu
- 46 Liite 11 Vesihuollon tarveselvitys, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 8 poikkeusoloihin varautuminen
(kriittinen infra)
- 47 Liite 12 Hulevesiselvitys
- 48 Liite 13 Kaavaluonnosaineistosta annettu palaute ja vastineet
- 49 Liite 13 Kaavaluonnosaineistosta annettu palaute ja vastineet, salassa pidettävä
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24 kohta 14 uhanalaiset eläin- ja kasvilajit

Kajaanin kaupungin länsiosaan Otanmäen taajaman viereen on valmistunut Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotus. Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa teollisuusalueen rakentuminen valtatie (Kokkolantie) ääreen Vuolijoen sähköasemaan tukeutuen. Osayleiskaava on tarkoitus laatia siten, että se mahdollistaa useiden erityyppisten toimintojen sijoittamisen alueelle. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa mm. datakeskustoiminnot ja niihin liittyvää rakentamista sekä datakeskusten hukkalämpöä hyödyntäviä toimintoja. Tavoitteena on säilyttää käytössä olevan Pirttimäen virkistysalueen liikuntamahdollisuudet sekä turvata maakunnallinen ekologinen yhteys.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaavoitusaloitteen 10.9.2024 § 167 ja päätti kaavoituksen käynnistämisestä 8.10.2024 § 182. Kaava tuli vireille 16.10.2024. Osayleiskaavan valmisteluvaiheessa järjestettiin AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu 17.3.2025. Lisäksi on järjestetty työneuvotteluja eri kokoonpanoilla. Kaupunginhallitus päätti kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta 25.3.2025, § 61 ja osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä 5.4.–5.5.2025. Kaavaluonnoksesta järjestettiin yleisötilaisuus Otanmäen koululla 24.4.2025. Luonnosvaiheessa oli avoinna verkkokysely, johon voi jättää mielipiteensä. Viranomaisilta pyydettiin luonnosvaiheessa lausunnot. Kaavaluonnoksesta saatu palaute vastineineen on kaavaselostuksen liitteenä. Kaavan sisältö on kehittynyt vuorovaikutuksen perusteella täsmentyneiden tavoitteiden myötä.

Kaavan selvityksiä täydennettiin mm. luontoselvitysten ja arkeologisten selvitysten osalta. Lisäksi tehtiin mm. sosiaalisten vaikutusten arviointi, hulevesiselvitys ja vesihuollon tarveselvitys sekä liikenneverkkoa koskevia selvityksiä ja suunnittelun perusteet. Selvitykset on otettu huomioon osayleiskaavaehdotuksessa.

KAAVA-EHDOTUS

Osayleiskaava-alue on noin 1 870 hehtaaria. Rakentamiselle osoitetut alueet sijoittuvat tiiviisti valtatie, radan ja sähköaseman välittömään läheisyyteen. Teolliseen tuotantoon tarkoitetuista alueista ensisijaisesti toteutettavana on esitetty alueet valtatie ja radan väliin sekä radan eteläpuolelle (T/kem-1). Tuotantoalueesta mahdollisesti hyötyville toimijoille, esim. mahdollisen hukkalämmön hyödyntämiselle, on varattu pidemmän aikavälin laajentumisen alueet valtatie pohjoispuolelle (T-1). Teollisuus- ja varastoalueet (T/kem-1, TY-2, T-1) ovat yhteensä 864 ha ja energiahuollon, ampurata ja suojaviheralueet (EN, EA, EV) 179 ha. Suunnittelualueesta noin puolelle (864 ha) ei osoiteta muuttuvaa maankäyttöä, vaan ne on osoitettu maa- ja metsätalousalueina nykykäyttötarkoitustensa mukaisina. Lisäksi kaavassa on osoitettu n. 7 ha palvelujen alueeksi (P-2). Kaavan eteläosasta runsas kaksi kilometriä on varattu osaksi maakunnallista ekologista käytävää. Ekologisen käytävän merkintää täsmennettiin kaavaehdotukseen siten, että kaavassa näkyy selkeämmin sen olevan maakunnallisen yhteyden pohjoisreunaa osoittava raja, myös nimitystä tarkennettiin. Osayleiskaava ohjaa teollisuusalueiden asemakaavoittamista rakentamiselle monin määräyksin ja rajoittaa toiminnan vaikutuksia ympäristöön.

Kaavatyön tueksi laadittujen luontoselvitysten tulokset on tuotu kaavakartalle luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina arvoluokittain (luo-1-4). Maastokaudella 2025 tehtyjen luontoselvitysten mukaiset arvoalueet, on lisätty kaavaehdotukseen luo-merkinnöin. Valtaosa luonnon arvokohteista sijoittuu rakentamisen ulkopuolisille alueille. Osayleiskaavan luontoarvoja vaalivat määräykset on otettava huomioon jatkosuunnittelussa ja asemakaavoittamisessa.

Kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella kaavan rajausta muutettiin. Kaava-alue pienentyi vajaa 300 hehtaaria (noin 13,6 %). Osayleiskaavasta rajattiin pois alueet, joille niiden maanomistajat ovat suunnitelleet kaavan tavoitteista poikkeavaa käyttöä – muun muassa Humpinsuon turvetuotantoalue ja Ryynäsen ranta (M-4- ja vesialuetta, uimaranta) turvattoman kulkuyhteyden ja Metsähallituksen lomarakennukselle tekemän pitkäaikaisen vuokrasopimuksen vuoksi. Turvetuotantoalueen eo-merkintä poistui sitä myötä kaavasta, koska alueella ei ole toiminnassa olevaa turvetuotantoaluetta. Ennallistaminen Suurisuo-entisellä turvetuotantoalueella on mahdollista mutta siitä ei kaavassa erityisesti määrätä eikä se ole ehdotusvaiheessa ollut kaavan keskeisenä tavoitteena. Vuorokkaan asukkaiden ja kahden maanomistajan sekä kaivosyhtiön mielipiteiden vuoksi jätettiin koillisen kulmaus kaava-alueen ulkopuolelle valtatie pohjoispuolella. Näin kaavasta väheni mm. teollisuuden laajennusalue (TY), suojaviheralue (EV) sekä metsätalousalue (M-3). Toisaalta pohjoisessa alueeseen lisättiin vähäinen kiinteistön osa niin, että teollisuuden reservialue (T-1) noudattelee kiinteistörajoja.

Teollisuusalueille luonnoksessa esitetyt teknisen huollon osa-alueet (et) jätettiin pois ehdotuksesta, koska on tarkoituksenmukaisempaa osoittaa toiminnan tekniset järjestelyt asemakaavassa tai muussa tarkemmassa suunnittelussa. Tarkemmalle tasolle jää enemmän liikkumavaraa ja suunnittelua voidaan tehdä toiminnan tarpeen mukaan. Teknisen huollon osa-alueet palvelevat vain alueelle sijoittuvaa teollista toimintaa eivätkä yhteiskuntaa laajemmin.

Otanmäen taajaman puoleisella, radan ja Kokkolantien välisellä alueella suunnitellun toiminnan luonne tarkentui ehdotusvaiheessa koskemaan majoituspalveluita (P-2) retkeily- ja ulkoilualueen sijaan (VR-2).

Oleva ampumarata-alue on kaavassa huomioitu omalla aluevarauksellaan (EA). Ampumaradan ja sen lähialueen kaavamerkintöjä tarkasteltiin kaavaehdotusta laadittaessa tarkemmin. Ampumaradan koillispuolelle osoitettavan teollisuusalueen (TY) sijaintia ja alueelle osoitettua kulkua on muutettu ampumaradan turvallisen toiminnan varmistamiseksi. Ampumarata-aluetta ympäröivän maa- ja metsätalousalueen määräyksessä on huomioitu alueen toimiminen ampumaradan suoja-alueena.

Kaupungin tavoitteet Pirttimäen kuntoreitin alueen osalta eivät ole muuttuneet, vaan alue on tarkoitus pitää virkistyskäytössä ja metsäisenä, vaikka alueen käyttötarkoitus on muutettu lähivirkistysalueesta (VL-2) maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-2) mielipiteiden ja lausunnon perusteella. Pirttimäen nykyinen virkistysreitti ja ulkoilureitistö on merkitty kaavaan. Kaava-alueen itä- ja eteläosiin osoitetun uuden virkistysreitin ohjeellista linjausta on muutettu kaava-alueen itäosassa kaava-alueen uuden rajauksen vuoksi.

Olevat voimajohdot suoja-alueineen, tiedossa olevat tulevaisuuden voimajohtojen tilatarpeet ja Vuolijoen sähköasema on osoitettu energiahuollon alueina (EN). Samoin kaava-alueen koillisosassa sijaitsevan sähköaseman pohjoispuolelle suunnitellut toiminnot tarkentuivat maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta energiahuollon alueeksi kaavaprosessin aikana edenneen akkuvarastohankkeen myötä. Kajaven uuden sähköaseman sijainti on huomioitu ehdotuksessa et-kohteena Humpinmäentien länsipuolella.

Liikennejärjestelyt täsmentyivät kaavaehdotukseen. Alueelle laadittiin suunnittelun perusteet. Osayleiskaavassa on esitetty kaksi uutta liittymää pohjoiseen ja yksi uusi liittymä etelään teollisuusalueiden liikennöinnin vuoksi. Vastaavasti yksityistieliittymiä ja metsätalousliittymiä poistuu käytöstä kaavan toteutuessa. Radan pohjoispuolisen ja eteläpuolisen teollisuusalueen sisäisinä yhteyksinä on kaavassa osoitettu kaksi parannettavan junaradan alitusta (rautatiesiltaa). Kokkolantien varteen osoitettiin ehdotukseen kevyen liikenteen yhteys yhdistämään Otanmäen taajamaa ja Vuorokkaan asutusta. Myös valtatieliittymien sekä rautatiesiltojen sijainnit tarkentuivat. Teollisuusalueen valtatieliittymiä on tarkastettu siten, että itäisintä liittymää on siirretty idemmäksi. Idänpuoleisin liittymä valtatieltä pohjoiseen poistui kaava-alueen rajauksen muutoksen seurauksena. Ryynäsentieltä ei ole tarkoitus sallia raskasta liikennettä, ja yhteydet mahdollisille tulevaisuuden teollisuuden reservialueille on esitetty Humpinmäentieltä yhteystarpeena. Humpinsuontien siirto teollisuusalueiden väliin poistui ehdotuksesta, koska on selkeämpää yhdistää vähäinen ajoneuvoliikenne Humpinmäentielle. Humpinmäentie on osoitettu parannettavaksi, koska sen on osaltaan tarkoitus toimia myös Humpinsuontien korvaajana. Seudullisen moottorikelkkauran muuttuvaa ohjeellista linjausta on tarkennettu ehdotukseen siten, että etelässä on osoitettu olevaa uraa pidemmältä.

Kaavan aluevarausten merkintöjen indeksinumerointi tarkastettiin ehdotukseen (P-, TY-, M-, MU- ja MY-indeksit) ja indeksejä muutettiin, koska osa indeksinumeroista oli jo käytössä erilaisella määräyssisällöllä.

Maastokaudella 2025 tehdyssä arkeologisessa inventoinnissa kaksi kaava-alueella sijaitsevaa kiinteää muinaisjäännöstä on lisätty sm-merkinnöin (nro 7 ja 11) ehdotukseen.

Alueella tehtyjen pilaantuneiden maiden selvitystyön perusteella on kaavan pima-merkintöjä tarkennettu (osa-alue 2,33,36,38 ja kohde 45). Määräyksellä on huolehdittu tarkemman suunnittelun selvitystarpeista.

Yleisiä määräyksiä on tarkennettu Kainuun ympäristöterveyspalvelujen lausunnon perusteella ilmajohtojen osalta siten, että on lisätty määräys "Uusien ilmajohtojen toteutuksessa tulee pyrkiä yhtenäispylväisiin."

Kaavan vaikutukset on arvioitu kattavasti ja alueidenkäyttölain mukaisesti. Kaavan arvioidut vaikutukset ovat pysyneet pääosin samoina kuin luonnosvaiheessa. Merkittävimmät vaikutukset aiheutuvat alueen muutoksesta maa- ja metsätalousalueesta teollisuusalueeksi. Teollisuustoiminta voi aiheuttaa toteutuessaan erilaisia vaikutuksia, joita kaavan määräykset ja mm. melun ohjeavot asutuksen läheisyydessä osaltaan rajoittavat. Puuston poistaminen ja maaperän muokkaus aiheuttavat suuren negatiivisen vaikutuksen hiilivarastoihin ja hiilinieluihin. Luontoon kohdistuvat vaikutukset liittyvät elinympäristöjen häviämiseen sekä rakentamisen ja toiminnan aikaiseen meluun ja häiriöön. Vaikutukset linnustoon arvioidaan paikallisesti yleisellä tasolla kohtalaisiksi ja joihinkin huomionarvoisiin lajeihin, jotka sijoittuvat teollisuusalueille tai niiden välittömään läheisyyteen, heikentävät vaikutukset voivat olla suuret. Alueen eteläosaan sijoittuvaan itä-länsisuuntaiseen maakunnallisesti tärkeään ekologiseen yhteyteen ei arvioida kohdistuvan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia. Aluetta ympäröivistä suojavyöhykkeistä huolimatta suljettu maisematila muuttuu avoimemmaksi ja metsäinen alue teollisuusalueeksi. Riippuu etäisyydestä alueeseen ja ympäristön sulkeutuneisuudesta mm. väliin jäävästä puustosta, avautuuko ympäröiviltä alueilta alueelle näkymiä ja millainen merkitys alueella on toteutuessaan maisemaelementtinä. Valtakunnallisesti arvokkaalle rakennetulle kulttuuriympäristölle, Otanmäen kaivosyhdyskunnalle ei aiheudu maisemassa erottuvia visuaalisia muutoksia. Yleiskaavan toteutumisen myötä liikennemäärät kasvavat huomattavasti, mikä heikentää liikenneturvallisuutta ja voi aiheutua myös mm. liikennemelua. Toteutuessaan kaava vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen.

Maakuntakaava ohjaa osayleiskaavoitusta ja osayleiskaavan ratkaisu täsmentää ja tarkentaa osaltaan maakuntakaavassa osoitettujen toimintoja ja niiden laajuuksia. Kaavan aluevarauksissa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntakaavojen ohjaus.

Kaavakonsulttina toimii Sweco Finland Oy.

Liitteet

Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotus 15 01 2026 kaavakartta

Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotus 15 01 2026 kaavaselostus

Selostuksen liitteet:

Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.10.2024, tark. 15.1.2025

Liite 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palaute ja vastineet

Liite 3 Luontoselvitykset

Liite 3a Luontoselvitykset 2024

Liite 3b Selvitysalueen läheiset luonnonsuojelualueet ja tärkeät lintualueet kartoilla

Liite 3c1 Pesimälintuhavainnot, karttaote 1/4

Liite 3c2 Pesimälintuhavainnot, karttaote 2/4

Liite 3c3 Pesimälintuhavainnot, karttaote 3/4

Liite 3c4 Pesimälintuhavainnot, karttaote 4/4

Liite 3d Linjalaskentatulokset 2024

Liite 3e Pistelaskentatulokset 2024

Liite 3f Pesimälinnustoselvityksessä havaitut muut kuin huomionarvoiset lintulajit

Liite 3g Pesimälinnustoselvityksen sensitiiviset lintutiedot, salassa pidettävä

Liite 3h Kanalintuselvitys 2024, salassa pidettävä

Liite 3i Pöllöselvitys 2024, salassa pidettävä

Liite 3j Päiväpetolintuselvitys, salassa pidettävä

Liite 3k Lumijälkilaskenta, salassa pidettävä

Liite 3l Metsäpeuraselvitys 2024

Liite 3m Riistaselvitys 2024, salassa pidettävä

Liite 3n Suurpetoselvitys 2024

Liite 3o Kartat sudenkorentoselvitysalueista

Liite 3p Kasvillisuus ja luontotyyppiselvitys 2025

Liite 3p1 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen 2024 täydennyskohteet

Liite 3q Pesimälinnustoselvitys 2025

Liite 3q1 Pesimälinnustoselvityksen 2025 sensitiiviset lintutiedot, salassa pidettävä

Liite 3r Vesikasvillisuusselvitys 2025

Liite 3s Viitasammakkoselvitys 2025

Liite 3t Liito-oravaselvitys 2025

Liite 3u Lepakkoselvitys 2025

Liite 3v Oulujärven Vuottolahden ja Oulujoen patoaltaiden pohjaeläinraportti 2025

Liite 3w Sudenkorentoselvitys 2025

Liite 3x Oulujärven Vuottolahden koekalastus vuonna 2025

Liite 3y Pienvesiselvitys 2025

Liite 3z Kanalintuselvitys 2025, salassa pidettävä

Liite 3aa Salassa pidettävän lajin selvitys 2025, salassa pidettävä

Liite 4 Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys

Liite 5a Liikenneselvitys

Liite 5b Liikenneverkko

Liite 6a Arkeologinen inventointi 2024

Liite 6b Arkeologinen inventointi 2025

Liite 7 Ilmastovaikutusten arviointi

Liite 8 Selvitys alihankintaprofiileista

Liite 9 Viranomaisneuvottelun 17.3.2025 muistio

Liite 10 Sosiaalisten vaikutusten arviointi

Liite 11 Vesihuollon tarveselvitys, salassa pidettävä

Liite 12 Hulevesiselvitys

Liite 13 Kaavaluonnosaineistosta annettu palaute ja vastineet ja liitteen 13 salassa pidettävä versio

Selostuksen liitteinä olevat aineistot, joiden jäljessä on teksti salassa pidettävä, ovat Julkisuuslain (621/1999) 24 § kohta 14: uhanalaiset eläin- ja kasvilajit ja kohta 8 poikkeusoloihin varautuminen (kriittinen infra) mukaisia, eivätkä tule julkisesti nähtäville.

Ehdotusvaiheeseen liittyvä aineisto on nähtävilläolokautena kaupungin verkkosivulla <https://kajaani.fi/kaavoitus/otanmaki-humpinsuo>

Lisätietoja asiasta antavat kaavoitusarkkitehti Piia Väyrynen, p. 044 714 8285 tai asemakaava-arkkitehti Ulla-Maija Oikarinen, p. 040 354 3089, sähköposti muodossa etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus päättää asettaa julkisesti nähtäville 30 vrk:n ajaksi 15.1.2026 päivätyn Otanmäki – Humpinsuo osayleiskaavaehdotuksen.

Samalla kaupunginhallitus pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee.

Tiedoksi

Lausuntopyynnöt lähetetään erillisen luettelon mukaisesti.

§ 28

Pankkitilien käyttövaltuudet 2026

KAJDno-2025-1855

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Jokelainen, Controller, anne.jokelainen@kajaani.fi

Kaupunginhallitus ja sen alaisena konsernipalvelut vastaavat kaupungin taloudenhoidosta sekä varojen ja velkojen hallinnasta. Kaupunginhallituksen tulee vuosittain päättää kaupungin pankkitilien käyttövaltuuksista.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus valtuuttaa seuraavat henkilöt allekirjoittamaan otot ja siirrot kaupungin pankkitileiltä vuonna 2026:

Kohde	Käyttöoikeus
Kajaanin kaupunki + Kajaanin kaupungin liikelaitosten kaikki tilit (ml. arvo-osuustilit)	talousjohtaja Joni Partanen, hallintojohtaja Paula Halonen
Kajaanin Teknologiakeskus Oy	Yhtiö määrittelee käyttöoikeudet, Kajaanin kaupungilla tiedonsaantioikeus
Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari	Yhtiö määrittelee käyttöoikeudet, Kajaanin kaupungilla tiedonsaantioikeus
Edukai Oy	Yhtiö määrittelee käyttöoikeudet, Kajaanin kaupungilla tiedonsaantioikeus
Kajaanin Energiatuotanto Oy	Yhtiö määrittelee käyttöoikeudet, Kajaanin kaupungilla tiedonsaantioikeus
Kajaanin kaupungin koulujen ja lukion stipenditilit ja muut tilit	rehtorit, apulaisrehtorit ja tarvittaessa koulusihteerit

Hallintosäännön mukaisesti talousjohtaja päättää pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta. Talousjohtaja myöntää myös tilien raportointi- ja katseluoikeudet.

Tiedoksi

Pankit, tytäryhteisöjen johtajat, rehtorit, apulaisrehtorit ja koulusihteerit.

§ 29

Kajaanin kaupungin lausunto Kainuun jätehuollon kuntayhtymän/Ekokympin kiertotalousohjelmaan

KAJDno-2025-2121

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Heikkinen, Tekninen johtaja, jussi.heikkinen@kajaani.fi

Liitteet

- 1 Liite Kuntien ja Ekokympin kiertotalousohjelma 2026-2030 luonnos.pdf
- 2 Liite Hallitus_ptk_ote_§_29_2025_12_22.pdf

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän perussopimuksen mukaan Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä on yhdeksän kunnan muodostama organisaatio, joka hoitaa alueensa lakisääteiset jätehuollon palvelu- ja viranomaistehtävät eli suorittaa edellä mainitut tehtävät jäsenkuntien puolesta. Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä vastaa yhdyskuntajätteen keräyksestä, kuljetuksesta, käsittelystä ja hyödyntämisestä sekä vaarallisen jätteen vastaanotosta. Lisäksi se huolehtii jäteneuvonnasta, tiedotuksesta, rekistereistä ja jätemaksujen laskutuksesta.

Ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymäkokous, ja operatiivista hallintoa hoitaa seitsemänjäseninen hallitus. Jäsenkunnat osallistuvat hallintoon ja rahoitukseen peruspääomaosuuksiensa suhteessa. Toiminta rahoitetaan omakustannusperiaatteella jätemaksuilla ja palvelutuloilla. Perussopimus sisältää määräykset myös kuntayhtymään liittymisestä, eroamisesta, varojen ja velkojen jakautumisesta sekä mahdollisesta purkamisesta.

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä on valmistellut yhdessä jäsenkuntien edustajien kanssa kiertotalousohjelmaa vuoden 2025 aikana. Kainuun jätehuollon kuntayhtymän hallitus on pyytänyt jäsenkunnilta lausuntoa Kainuun jätehuollon kuntayhtymän /Ekokympin alueen kiertotalousohjelma 2026-2030 -luonnokseen liittyen. Lausuntoa pyydetään 30.1.2026 mennessä. Kiertotalousohjelma visualisoidaan ja taitetaan painokelpoiseksi lausuntojen saannin jälkeen. Lisäksi kiertotalousohjelman seurantaan perustetaan seurantaryhmä, joka kokoontuu arvioimaan ohjelman toteutumista eri mittareilla. Seurantaryhmä raportoi tuloksista peruskunnille ja Ekokympille. Yhtymähallitus pyytää peruskuntia nimeämään henkilön(t) seurantaryhmän perustamista varten. Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokymppi toimii ensimmäisen seurantaryhmän kokoonkutsujana.

Lisätietoja asiasta antaa tekninen johtaja Jussi Heikkinen, 040 6783246, etunimi.sukunimi@kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus esittää Kainuun jätehuollon kuntayhtymän/Ekokympin alueen kiertotalousohjelmaan 2026-2030 lausuntonaan seuraavaa:

"Kaupunki katsoo, että Ekokympin ja alueen kuntien kiertotalousohjelma 2026-2030 on laadittu huolellisesti ja se perustuu ajantasaisiin säädöksiin, kuten jätelakiin (646/2011), valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan, EU:n kiertotalouspakettiin sekä hankintalainsäädäntöön (1397/2016). Ohjelma tukee myös Suomen ilmasto- ja kiertotaloustavoitteita vuodelle 2035. Kaupunki pitää ohjelmaa kokonaisuutena tarkoituksenmukaisena ja sen toteutus vahvistaa alueellista yhteistyötä.

Jätteen synnyn ehkäisy on ohjelmassa nostettu ensisijaiseksi tavoitteeksi, mikä vastaa jätelain 8 §:n ja 6 §:n mukaista jätehierarkiaa. Kajaanin kaupunki pitää erityisen tärkeänä, että ruokahävikin vähentämistä koskevat velvoitteet on huomioitu EU:n delegoidun päätöksen 2019/1597 mukaisesti. Kaupunki korostaa, että ruokahävikin seuranta ja vähentämistoimia tulee yhtenäistää erityisesti varhaiskasvatuksen ja opetustoimen ruokahuollossa, missä vaikutukset ovat sekä ekologisia että taloudellisia.

Julkisten hankintojen merkitys kiertotalouden edistämisessä on huomattava. Kajaanin kaupunki esittää, että kiertotalouskriteerejä vahvistetaan hankinnoissa järjestelmällisesti siten, että tuotteiden käyttöiän pidentäminen, huollettavuus, korjattavuus ja uudelleenkäytettyjen sekä kierrätettyjen materiaalien hyödyntäminen asetetaan ensisijaisiksi tavoitteiksi. Nämä linjaukset tukevat hankintalain ja valtioneuvoston kestävien hankintojen periaatteita.

Kaupunki korostaa myös kasvatustyön ja ympäristöneuvonnan merkitystä kiertotalouden toimeenpanossa. Varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten ympäristökasvatus, Ekokympin tuottama neuvonta sekä digitaaliset oppimateriaalit tukevat kestävän kuluttajakäyttäytymisen juurtumista ja ovat linjassa opetussuunnitelmien perusteiden sekä jätelain tiedotus- ja ohjausvelvoitteiden kanssa. Kajaanin kaupunki pitää tärkeänä, että ympäristökasvatuksen resursointia vahvistetaan edelleen.

Jätevesilietteiden käsittelyn valvonta kuuluu kunnan tehtäviin viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla. Ohjelmassa esitetyt toimenpiteet kaivorekisterin ylläpidosta, kuljetustietojen seurannasta ja lietteiden käsittelyn valvonnasta ovat tarpeellisia ja tukevat ympäristönsuojelulain (527/2014) tavoitteita ympäristökuormituksen vähentämisestä. Kajaanin kaupunki esittää, että lietteiden käsittelyn laadunvarmistusta ja valvontaraportointia vahvistetaan yhteistyössä Ekokympin ja kuntien kesken, jotta jätevesilietteet ohjautuvat asianmukaisesti käsittelyyn ja ympäristökuormitusta voidaan näin ehkäistä.

Ohjelmassa esitetty teknologian hyödyntäminen, kuten astiasensorit, digitaaliset seurantajärjestelmät ja automatisoidut lajitteluratkaisut, edistää jätelain 123 §:n mukaista tiedonhallintaa ja tukee jätehuollon kustannustehokasta kehittämistä. Kaupunki pitää tärkeänä, että digitalisaation rooli laajennetaan kattamaan myös asukasviestintään ja palveluverkoston optimointiin.

Kajaanin kaupunki pitää rakentamisen ja purkamisen materiaalikierrätyksen kehittämistä tärkeänä. Purkukartoitusten systemaattinen toteuttaminen ja materiaalien ohjaaminen uudelleenkäyttöön tukevat jätelain velvoitteita. Kaupunki

pitää myös tarpeellisenä alueellisten materiaalipankkien ja välityspalvelujen kehittämistä, sillä ne vähentävät jätteen syntyä ja tarjoavat uusia kiertotalousliiketoiminnan mahdollisuuksia.

Kajaanin asema alueen suurimpana kuntana edellyttää palveluverkolta riittävää kapasiteettia ja saavutettavuutta. Lajitteluasemien automatisointi, aluekeräyspisteiden kehittäminen ja palveluaikojen parantaminen ovat kannatettavia toimia, mutta palveluverkon tulee jatkossakin vastata alueelliseen kysyntään, jotta jätelain 33 §:n palvelujen saatavuusvelvoite toteutuu.

Kajaanin kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että ohjelman tavoitteiden ja palvelutason parantamisen yhteydessä on olemassa riski jätehuollon kustannusten kasvusta. Uudet teknologiat, palveluverkon laajentaminen, erilliskeräyksen lisääminen, automatisoidut ratkaisut sekä kasvavat valvonta- ja raportointivelvoitteet voivat lisätä kokonaiskustannuksia. Kajaanin kaupunki pitää välttämättömänä, että kustannusvaikutuksia seurataan huolellisesti ja että kustannusten nousu arvioidaan vuosittain erityisesti jätetaksan ohjaavuuden, investointitarpeiden ja palvelukysynnän näkökulmista. Kaupunki korostaa tarvetta kustannustehokkuuden parantamiseen sekä teknologisten ratkaisujen vaiheittaiseen käyttöönottoon, jotta jätehuollon kehittäminen on taloudellisesti kestävä. Tällä varmistetaan, ettei kuntien tai muiden asiakkaiden taloudellinen taakka kasva kohtuuttomasti ohjelman toteuttamisen seurauksena.

Kokonaisuutena Kajaanin kaupunki katsoo, että ohjelma tukee kaupungin ilmasto-, resurssiviisaus- ja taloustavoitteita, parantaa jätehuollon toimivuutta ja yhdenvertaisuutta sekä luo edellytyksiä kiertotalouden vahvistamiselle. Kajaanin kaupunki edellyttää, että kiertotalousohjelman toteutumisesta raportoidaan perussopimuksen mukaisen 3 x vuodessa esitettävän talouden ja toiminnan raportoinnin yhteydessä, vuosittaisen raportoinnin lisäksi. Kajaanin kaupunki muistuttaa hallintolain avoimuuden periaatteesta ja toteaa, että myös kiertotalousohjelman suhteen on syytä toimia läpinäkyvästi, antaa asiakkaille selkeät tiedot kiertotalousohjelman käsittelystä sekä etenemisestä ja perustella kiertotalousohjelmaan liittyvät päätökset. Kaupunki puoltaa ohjelman hyväksymistä ja sitoutuu edistämään sen tavoitteita yhteistyössä Ekokympin ja muiden kuntien kanssa Kajaanin kaupunkistrategian, käytettävissä olevien resurssien sekä kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön puitteissa."

Kajaanin kaupunginhallitus nimeää seurantaryhmään ympäristönsuojelutarkastaja Taina Huttusen, joka on antanut suostumuksensa tehtävään.

Tiedoksi

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

Kaupunginhallitus, § 209, 09.09.2025
Kaupunginhallitus, § 271, 18.11.2025
Ympäristötekkinen lautakunta, § 117, 17.12.2025
Kaupunginhallitus, § 30, 27.01.2026

§ 30

Kantelu tarkastuslautakunnalle koskien ympäristötekkinen lautakunnan kokouksen 17.12.2025 § 117 päätöstä asiassa kuntalaisaloite luonnonvaraisten eläinten ruokintakieltopäätöksen muuttamiseksi

KAJDno-2025-1075

Kaupunginhallitus, 09.09.2025, § 209

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kajaanin kaupungille on saapunut 6.6.2025 päivätty kuntalaisaloite Kajaaninjoessa talvehtivien sorsien ruokinnasta. Aloitteen allekirjoittaneet esittävät:

"1) Kajaanin kaupunki muuttaa 28.8.2024 tekemäänsä ruokintakieltopäätöstä siten, että ruokintakieltoalueesta poistetaan ennenkin käytössä ollut Linnavirran - Kynäspäänniemen alue, jolla alueella sallitaan sorsien, joutsenten ja muidenkin talvehtimaan jääneiden vesilintujen talviruokinta.

2) Ruokinnan hoitamista varten Kajaanin kaupunki toimittaa Kynäspäänniemen parkkipaikalle viljan säilytykseen sopivan lukittavan varastokontin.

3) Kajaanin kaupunki ostaa ruokintaa varten 2000 kg rehuohraa ja palauttaa jokeen ns. ruokintalautan, joka on varastoituna Kuurnassa. Loput tarvittava vilja n. 4000 kg ostetaan yksityisillä lahjoituksilla saatavilla varoilla.

4) Vapaaehtoisista koottava ruokintaryhmä ottaa vastattavakseen ruokinnan talkoilla ilman, että kaupungin tarvitsee siihen osallistua rahallisesti. Ruokinta hoidetaan siten kuin esim. Kainuun ympäristöterveydenhuolto on ohjeistanut.

Kuntalaisaloitteen perustelut:

Kajaanin kaupungin ympäristötekkinen lautakunta päätti kokouksessaan 28.4.2024 kieltää kaikkien luonnonvaraisten eläinten ruokinnan hallitsemillaan alueilla asemakaavoitetulla alueella Kajaanissa. Tämä päätös tarkoitti sitä, että Kajaanin nk. jokisorsien ja joutsenten talviruokinnasta tuli kiellettyä. Kajaanin kaupungissa on talviruokittu sorsia n. 70 vuoden ajan. Tänä aikana ruokinta on hoidettu pääosin Kajaanin kaupungin toimesta. Tämän ruokinnan seurauksena Kajaaniin on muodostunut sellainen sorsakanta, joka on menettänyt lajille luontaisen muuttoviettinsä ja jää vuodesta toiseen talvehtimaan Kajaaninjokeen Linnanvirran alueelle, joka pysyy sulana talven yli. Talviruokintakaudella 2024-2025 ruokinnan hoitivat eräät vapaaehtoiset uhmaten Kajaanin kaupungin ruokintakieltoa ja jopa kaupungin tekemää rikosilmoitusta poliisille. Oulun poliisi ei tiettävästi alkanut selvittämään tätä kansalaistottelemattomuutta. Jotta tähän sekavaan tilanteeseen

saataisiin järkevä ratkaisu ja sorsien ja joutsenten talviruokinta saataisiin normijärjestykseen talvikaudeksi 2025-2026 aloitteen allekirjoittajat ovat esittäneet Kajaanin kaupungin päätettäväksi yllä mainitun kuntalaisaloitteen."

Aloitteen allekirjoittaneet toivovat lisäksi, että Kajaanin kaupunki suhtautuu tähän aloitteeseen myönteisesti. Näillä toimin parannetaan aloitteen allekirjoittaneiden mukaan Kajaanin kaupungin viihtyisyyttä luontokaupunkina ja ennen kaikkea turvataan kaupunkimme elävän suuren ja sisämaassa jopa harvinaisen lintupopulaation elossa pysymisen usein ankarankin pakkastalven yli.

Kajaanijoen lintujen talviruokintaa **on käsitelty kaupungin toimielimissä useasti viime vuosien aikana**. Ympäristötekniinen lautakunta teki 28.8.2024 § 69 päätöksen luonnonvaraisten eläinten ruokinnan kieltämisestä kaupungin hallitsemilla alueilla asemakaava-alueella ja hylkäsi päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 25.9.2024 § 81.

Tarpeesta ja velvoitteesta huolehtia lintujen hätäruokinnasta on pyydetty lausunto Kainuun ympäristöterveydenhuollolta. Lausunnon mukaan on todennäköistä, että mikäli ruokintaa ei aloiteta, niin linnut muuttavat suurella todennäköisyydellä sulien vesien aikana. Mikäli osa linnuista ei osaa käyttäytyä lajityypillisesti ja lähde muuttomatkalle, on niiden nälkiintyminen ja paleltuminen mahdollista. Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 7 §:n 3 momentin mukaan sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä on autettava. Jos eläin on sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen olisi ilmeisen julmaa sitä kohtaan, eläin on lopetettava tai on huolehdittava siitä, että se lopetetaan. Kunnan on huolehdittava järjestämälleen eläinlääkärin vastaanotolle tuotujen sairaiden tai vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten lopettamisesta.

Mikään laki ei sen sijaan edellytä luonnonvaraisten eläinten ruokintaa, vaan päin vastoin lain perusteluissa korostetaan luonnonvaraisten eläinten kohtelua itseisarvoisina olentoina, ei ihmisten viihdyttäjinä. Lain perusteluissa nälkiintymisenkin katsotaan olevan osa luonnon kiertoa eikä lain nojalla voida edellyttää kenenkään ryhtyvän ruokkimaan luonnoneläimiä. Mikäli joukossa on esim. siipirikko tai muuten loukkaantunut yksittäinen lintu, esim. joutsen, sitä voidaan harkita autettavan jos sille löytyy sopiva paikka. Tässä esim. Kajaanissa toimiva Luka ry. voi olla avuksi. Toinen vaihtoehto on lopettaa kärsivät eläimet.

Kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 22.10.2024 § 199 kuntalaisaloitteeseen seuraavan vastauksen:

"Kajaanin kaupunki ei näe tarpeelliseksi eikä ole velvoitettu laatimaan suunnitelmaa sen varalle, että osa Kajaani-joen linnuista ei lajityypillisen käyttäytymisen vastaisesti osaisi muuttaa etelään talven lähestyessä ja voisi tällöin todennäköisesti menehtyä ruoan vähyyteen.

Kaupunki edellyttää, että aloitteen tekijät noudattavat kaupungin viranomaisten asiassa tekemiä päätöksiä eivätkä omalla käytöksellään estä lintujen lajityypillisen käytöksen vahventumista. Mikäli suuri joukko lintuja jostakin syystä menehtyisi tai olisi vaarassa menehtyä, ryhtyy kaupunki ja ympäristöterveydenhuolto tarvittaviin toimenpiteisiin, joihin niillä on olemassa valmius."

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa vastauksen kuntalaisaloitteeseen.

Päätös

Käydyin keskustelun kuluessa Karoliina Kuvaja ehdotti, että kuntalaisaloite saatetaan ympäristötekniselle lautakunnalle käsiteltäväksi. Karoliina Kuvajan ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallitus antoi vastauksen kuntalaisaloitteeseen:

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 150 §:n mukaan aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Hallintosäännön 150 §:n mukaan jos aloitteen tekijöinä on vähintään 2 % kaupungin asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Kuntalaisaloitteen mukaista asiaa on käsitelty jo useampaan kertaan Kajaanin kaupungin toimielimissä aikaisempina vuosina. Ympäristötekkinen lautakunta on tehnyt päätöksen 28.8.2024 § 69 luonnonvaraisten eläinten ruokinnan kieltämisestä kaupungin hallitsemilla alueilla asemakaava-alueilla ja hylkäsi päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 25.9.2024 § 81.

Kaupunginhallitus toteaa vastauksenaan, että kuntalaisaloitteen mukainen asia on jo ratkaistu ympäristötekkinen lautakunnan päätöksellä ja kyseinen päätös on lainvoimainen.

Asia katsotaan näin ollen loppuun käsitellyksi eikä ole hyvän hallintotavan mukaista nostaa sama asia aloitteiden muodossa useamman kerran käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus, 18.11.2025, § 271

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kajaanijoen lintujen talviruokintaa on käsitelty kaupungin toimielimissä useasti viime vuosien aikana. Ympäristötekkinen lautakunta on tehnyt 28.8.2024 § 69 päätöksen luonnonvaraisten eläinten ruokinnan kieltämisestä kaupungin hallitsemilla alueilla asemakaava-alueella ja on hylännyt päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 25.9.2024 § 81.

Tämän jälkeen asiaa on käsitelty kaupunginhallituksen kokouksessa 22.10.2024 § 199, kaupunginhallituksen kokouksessa 9.9.2025 § 209 ja kaupunginhallituksen kokouksessa 23.9.2025 § 222.

Aloitteen tekijä on valittanut kaupunginhallituksen päätöksestä 23.9.2025 § 222 Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on antanut asiassa 27.10.2025 päätöksen 1546/2025.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on poistanut kaupunginhallituksen päätökseen 9.9.2025 § 209 liitetyn oikaisuvaatimusohjeen, kumonnut ja poistanut kaupunginhallituksen 23.9.2025 tekemän päätöksen § 222 valitusosoituksineen ja jättänyt valituksen tutkimatta. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on todennut päätöksen perusteluissaan muun muassa, että kuntalaisilla on kuntalaislakiin perustuva oikeus aloitteen tekemiseen kunnan toimintaa koskevissa asioissa, mutta toimielimen kannanotto olla ryhtymättä enempiin toimenpiteisiin on kuitenkin korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännön (KHO 2008:24) mukaisesti asiasisällöltään rinnastettavissa vain valmistelua koskevaan päätökseen. Tuollainen päätös ei kuntalain 136 §:n mukaan sisällä sellaista ratkaisua, josta saa tehdä kunnallisvalituksen. Näin ollen kaupunginhallituksen ei olisi tullut tutkia valittajien oikaisuvaatimusta eikä hallinto-oikeus voi ottaa valitusta tutkittavakseen.

Kaupunginhallituksen on antanut kokouksessaan 9.9.2025 § 209 vastauksen kuntalaisaloitteeseen:

"Kajaanin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 150 §:n mukaan aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Hallintosäännön 150 §:n mukaan jos aloitteen tekijöinä on vähintään 2 % kaupungin asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Kuntalaisaloitteen mukaista asiaa on käsitelty jo useampaan kertaan Kajaanin kaupungin toimielimissä aikaisempina vuosina. Ympäristötekniinen lautakunta on tehnyt päätöksen 28.8.2024 § 69 luonnonvaraisten eläinten ruokinnan kieltämisestä kaupungin hallitsemilla alueilla asemakaava-alueilla ja hylkäsi päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 25.9.2024 § 81.

Kaupunginhallitus toteaa vastauksenaan, että kuntalaisaloitteen mukainen asia on jo ratkaistu ympäristötekniisen lautakunnan päätöksellä ja kyseinen päätös on lainvoimainen. Asia katsotaan näin ollen loppuun käsitellyksi eikä ole hyvän hallintotavan mukaista nostaa sama asia aloitteiden muodossa useamman kerran käsiteltäväksi."

Kaupunginhallituksen kokouksen 9.9.2025 § 209 päätökseen liitetty oikaisuvaatimusohje on poistettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksellä 27.10.2025 1546/2025.

Kaupunginhallituksen kokouksen 23.9.2025 § 222 päätös valitusosoituksineen on kumottu ja poistettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksellä 27.10.2025 1546 /2025.

Aloitteen tekijä on päivittänyt kuntalaisaloitetta 11.11.2025 lähetetyllä sähköpostiviestillä seuraavasti:

"Kajaanin Ympäristötekniinen lautakunta

Puheenjohtaja Antero Kyllönen

Asia: Kuntalaisaloite sorsien talviruokinnan salliminen Linnanvirrassa Kajaanin kaupungin hallintojohtaja Paula Halonen on ilmoittanut minulle, että kaupunginhallitus siirtää ko. aloitteen käsittelyn Ympäristötekniselle lautakunnalle.

Teemme aloitteeseen pieniä muutoksia.

1. Kaupungin ei tarvitse ostaa aloitteen mukaista 2000 kg rehuviljaa vaan minä allekirjoittanut ostan ja maksan sen kaupungin puolesta.
2. Ruokintaryhmä kustannuksellaan siirtää ruokintalautan alkuperäiselle paikalleen Kynskille.

Siis Kajaanin kaupungin ympäristötekniselle lautakunnalle jää tehtäväksi vain antaa lupa talviruokintaan Linnanvirrassa, entisellä perinteisellä paikalla ja tuoda kustannuksellaan viljan turvalliseen säilytykseen tarvittava lukittava varastokontti Kynäspäänniemen parkkipaikalle.

Ruokkijat hoitavat tämän jälkeen ruokinnan Kainuun Ympäristöterveydenhuollon antamien ohjeiden mukaisesti ja siten, että tämä kajaanilainen sorsapopulaatio viedään turvallisesti talven yli.

Kajaani 11.11.2025

psta aloitteen ensimmäinen allekirjoittaja"

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää siirtää kuntalaisaloitteen ympäristötekni- sen lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyi.

Ympäristötekni- nen lautakunta, 17.12.2025, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:

Matti Nousiainen, Kaupungininsinööri, matti.nousiainen@kajaani.fi

Kajaanin kaupungille on saapunut 6.6.2025 päivätty kuntalaisaloite Kajaaninjoessa talvehtivien sorsien ruokinnasta.

"Kajaanin kaupungin ympäristötekni- nen lautakunta päätti kokouksessaan 28.4.2024 kieltää kaikkien luonnonvaraisten eläinten ruokinnan hallitsemillaan alueilla asemakaavoitetulla alueella Kajaanissa. Tämä päätös tarkoitti sitä, että Kajaanin nk. jokisorsien ja joutsenten talviruokinnasta tuli kiellettyä. Kajaanin kaupungissa on talviruokittu sorsia n. 70 vuoden ajan. Tänä aikana ruokinta on hoidettu pääosin Kajaanin kaupungin toimesta. Tämän ruokinnan seurauksena Kajaaniin on muodostunut sellainen sorsakanta, joka on menettänyt lajille luontaisen muuttoviettinsä ja jää vuodesta toiseen talvehtimaan Kajaaninjokeen Linnanvirran

alueelle, joka pysyy sulana talven yli. Talviruokintakaudella 2024-2025 ruokinnan hoitivat eräät vapaaehtoiset uhmaten Kajaanin kaupungin ruokintakieltoa ja jopa kaupungin tekemää rikosilmoitusta poliisille. Oulun poliisi ei tiettävästi alkanut selvittämään tätä kansalaistottelemattomuutta. Jotta tähän sekavaan tilanteeseen saataisiin järkevä ratkaisu ja sorsien ja joutsenten talviruokinta saataisiin normijärjestykseen talvikaudeksi 2025-2026 aloitteen allekirjoittajat ovat esittäneet Kajaanin kaupungin päätettäväksi seuraavan kuntalaisaloitteen.

- 1) Kajaanin kaupunki muuttaa 28.8.2024 tekemäänsä ruokintakieltopäätöstä siten, että ruokintakieltoalueesta poistetaan ennenkin käytössä ollut Linnavirran - Kyynäspäänniemen alue, jolla alueella sallitaan sorsien, joutsenten ja muidenkin talvehtimaan jääneiden vesilintujen talviruokinta.
- 2) Ruokinnan hoitamista varten Kajaanin kaupunki toimittaa Kyynäspäänniemen parkkipaikalle viljan säilytykseen sopivan lukittavan varastokontin.
- 3) Kajaanin kaupunki ostaa ruokintaa varten 2000 kg rehuohraa ja palauttaa jokeen ns. ruokintalautan, joka on varastoituna Kuurnassa. Loput tarvittava vilja n. 4000 kg ostetaan yksityisillä lahjoituksilla saatavilla varoilla.
- 4) Vapaaehtoisista koottava ruokintaryhmä ottaa vastattavakseen ruokinnan talkoilla ilman, että kaupungin tarvitsee siihen osallistua rahallisesti. Ruokinta hoidetaan siten kuin esim. Kainuun ympäristöterveydenhuolto on ohjeistanut.

Me allekirjoittaneet toivomme, että Kajaanin kaupunki suhtautuu tähän aloitteeseen myönteisesti. Näillä toimin parannamme Kajaanin kaupungin viihtyisyyttä luontokaupunkina ja ennen kaikkea turvaamme kaupungissamme elävän suuren ja sisämaassa jopa harvinaisen lintupopulaation elossa pysymisen usein ankarienkin pakkastalvien yli."

Aloitteen tekijä on päivittänyt kuntalaisaloitetta 11.11.2025 lähetetyllä sähköpostiviestillä seuraavasti:

"Kajaanin Ympäristötekniinen lautakunta

Puheenjohtaja Antero Kyllönen

Asia: Kuntalaisaloite sorsien talviruokinnan salliminen Linnanvirrassa Kajaanin

kaupungin hallintojohtaja Paula Halonen on ilmoittanut minulle, että

kaupunginhallitus siirtää ko. aloitteen käsittelyn Ympäristötekniselle lautakunnalle.

Teemme aloitteeseen pieniä muutoksia.

1. kaupungin ei tarvitse ostaa aloitteen mukaista 2000 kg rehuviljaa vaan minä allekirjoittanut ostan ja maksan sen kaupungin puolesta.
2. Ruokintaryhmä kustannuksellaan siirtää ruokintalautan alkuperäiselle paikalleen Kynskille.

Siis Kajaanin kaupungin ympäristötekniselle lautakunnalle jää tehtäväksi vain antaa lupa talviruokintaan Linnanvirrassa, entisellä perinteisellä paikalla ja tuoda kustannuksellaan viljan turvalliseen säilytykseen tarvittava lukittava varastokontti Kyynäspäänniemen parkkipaikalle.

Ruokkijat hoitavat tämän jälkeen ruokinnan Kainuun Ympäristöterveydenhuollon antamien ohjeiden mukaisesti ja siten, että tämä kajaanilainen sorsapopulaatio viedään turvallisesti talven yli.

Kajaani 11.11.2025
psta aloitteen ensimmäinen allekirjoittaja"

Ympäristötekniinen lautakunta on tehnyt päätöksen 28.8.2024 § 69 luonnonvaraisten eläinten ruokinnan kieltämisestä kaupungin hallitsemilla alueilla asemakaava-alueilla ja hylännyt päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 25.9.2024 § 81.

Kuntalaisaloitteessa ja päivitettyssä kuntalaisaloitteessa ei esitetä sellaisia uusia asioita tai perusteita, jotka edellyttäisivät aikaisemmin tehdyn päätöksen uudelleen arviointia. Asia katsotaan näin ollen loppuun käsitellyksi eikä ole hyvän hallintotavan mukaista nostaa sama asia aloitteiden muodossa useamman kerran käsiteltäväksi.

Lisätietoja asiasta antaa kaupungininsinööri Matti Nousiainen, puh 044 7100 176, sähköposti muodossa etunimi.sukunimi@kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Heikkinen, Tekninen johtaja

Ympäristötekniinen lautakunta antaa kuntalaisaloitteeseen esittelytekstin mukaisen vastauksen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Äänestykset

Jäsen Johanna Heikkilä esitti jäsenten Reija Korkatti ja Toivo Kyllönen kannattamana, että kuntalaisaloitteeseen annetaan vastaus, jonka mukaan ympäristötekniinen lautakunta käynnistää asian uudelleen valmistelun ruokinnan sallimiseksi tarkoin määritellyillä ohjeilla ja aluerajauksin sekä vapaaehtoisten ruokkijoiden joukosta nimetyin vastuuhenkilöin.

Ympäristötekniinen lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestys ehdotuksen: teknisen johtajan ehdotus JAA, jäsen Heikkilän ehdotus EI.

Kyllä

Helena Ohtonen
Nina Kähkönen
Antero Kyllönen
Anssi Manninen
Kaija Patronen
Teemu Takalo

Ei

Johanna Heikkilä
Reija Korkatti
Toivo Kyllönen
Mousa Najafi

Päätös

Jäsen Johanna Heikkilä esitti jäsenten Reija Korkatti ja Toivo Kyllönen kannattamana, että kuntalaisaloitteeseen annetaan vastaus, jonka mukaan ympäristötekniinen lautakunta käynnistää asian uudelleen valmistelun ruokinnan sallimiseksi tarkoin

määritellyillä ohjeilla ja aluerajauksin sekä vapaaehtoisten ruokkijoiden joukosta nimetyin vastuuhenkilöin.

Ympäristötekkinen lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestys ehdotuksen: teknisen johtajan ehdotus JAA, jäsen Heikkilän ehdotus EI.

Ympäristötekkinen lautakunta hyväksyi teknisen johtajan päätösehdotuksen äänin JAA 6 - EI 4.

Eriävä mielipide Toivo Kyllönen.

Jäsen Juha Urpilainen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana, ennen asiassa suoritettavaa äänestystä, klo 17.44.

Eriävä mielipide
Toivo Kyllönen

Kaupunginhallitus, 27.01.2026, § 30

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Ympäristötekkinen lautakunta on tehnyt päätöksen 28.8.2024 § 69 luonnonvaraisten eläinten ruokinnan kieltämisestä kaupungin hallitsemilla alueilla asemakaava-alueilla ja hylännyt päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 25.9.2024 § 81.

Kajaanijoen lintujen talviruokintaa on käsitelty Kajaanin kaupungin toimielimissä useasti viime vuosien aikana.

Ympäristötekkinen lautakunta on päättänyt 17.12.2025 § 117 antaa kuntalaisaloitteeseen ko. kokouksen esittelytekstin mukaisen vastauksen ja todennut aloitteen loppuunkäsitellyksi. Esittelytekstissä muun muassa todetaan, että kuntalaisaloitteessa ja päivitettyssä kuntalaisaloitteessa ei esitetä sellaisia uusia asioita tai perusteita, jotka edellyttäisivät aikaisemmin tehdyn päätöksen uudelleen arviointia. Asia katsotaan näin ollen loppuun käsitellyksi eikä ole hyvän hallintotavan mukaista nostaa sama asia aloitteiden muodossa useamman kerran käsiteltäväksi. Päätökseen ei ole ollut muutoksenhakuoikeutta.

Kuntalaisaloitteen tekijä **on tehnyt kantelun tarkastuslautakunnalle** ympäristötekkinen lautakunnan kokouksen 17.12.2025 § 117 päätöksestä ja nimennyt asian oikaisuvaatimukseksi.

"Kantelu tarkastuslautakunnalle

Kajaanin kaupunki Tarkastuslautakunta

KAJAANI

Asia: Oikaisuvaatimus lautakunnan päätökseen 17.12.2025 pykälä 117 kuntalaisaloite vesilintujen talviruokinnan salliminen Linnanvirran alueella.

Ympäristötekkinen lautakunta on äänin 6-4 hylännyt tehdyn kuntalaisaloitteen. Aloite siirtyi Ympäristötekkinen lautakunnan käsiteltäväksi sen jälkeen kun Pohjois-Suomen Hallinto-oikeus oli mitätöinyt Kajaanin kaupunginhallituksen käsittelyn aloitteen osalta lain vastaisena ja hallintomenettelylain velvoittamana kaupunginhallitus joutui siirtämään käsittelyn lautakunnalle, joka on ko. asiassa päätösvaltainen.

Kajaanin Ympäristötekkinen lautakunta päätti 28.8.2024 kieltää kaikkien luonnonvaraisten eläinten ruokinnan hallitsemillaan alueilla asemakaavoitetulla alueella. Tämä päätös koski myös perinteistä ruokintapaikkaa Kynskin sillan kupeessa Linnanvirran alueella.

Kajaanissa on talvehtinut n. 400-500 sinisorsaa, jotka eivät voi tulla toimeen talven yli ilman ruokintaa. Koska sorsat ovat talvehtineet Kajaanissa jo noin 70 vuoden ajan ovat ne menettäneet luonnollisen muuttoviettinsä eivätkä osaa lähteä muutolle kuten villit sorsat tekevät.

Kaupungin hallitus ja Ympäristötekkinen lautakunta ovat perustelleet ruokintakieltoa lintuinfluenssa-vaaralla, rottaongelmalla sekä muidenkin tautien leviämisen riskillä. Tukea näille perusteille alkuperäiseen ruokintakieltoon antoi Kainuun Ympäristöterveydenhuolto sekä eräät muut tahot.

Totuus on kuitenkin se, että Kynskin ruokinta-alueella ei ole koskaan tavattu yhtään rottaa eikä muitakaan haittaeläimiä tai suurpetoja.

Kainuu ja Kajaani eivät kuuluneet myöskään lintuinfluenssan vaara-alueeseen. Ruokavirasto on julistanut jo ajat sitten lintuinfluenssa vaaran Suomessa lakanneeksi. On myös hyvin todennäköistä, että Kajaanin sorsat säästyivät saamasta lintuinfluenssaa juuri siksi, että eivät muuttaneet etelän tautialueille. Eli siis se väite, että alkuperäisestä ruokintakiellosta 28.8.2024 ei olosuhteissa olisi tapahtunut muutoksia, on paikkansa pitämätön.

Keväällä 2025 olivat myös kuntavaalit, jolloin Kajaanissakin poliittiset voimasuhteet muuttuivat ja myös lautakunnan jäsenet vaihtuivat. Kaikkein ihmeellisin on asian valmistelija kaupungininsinööri Nousiaisen väite, että kuntalaisaloite on "hyvän hallintotavan vastainen".

Pohjois-Suomen Hallinto-Oikeus on antamassaan päätöksessä 27.10.2025 todennut, että kuntalain 23 pykälän 1 momentin mukaan kunnan jäsenellä on lain mukainen oikeus tehdä kuntalaisaloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa.

Edellä lausuttuun perustuen esitänkin, että Kajaanin Tarkastuslautakunta käsittelee tämän kanteluni ja velvoittaa Ympäristötekkinen lautakunnan tekemään uuden ja laillisen päätöksen ja sellaisen päätöksen, johon on olemassa oikaisuvaatimushallinnollisuus sekä valitusoikeus ylemmälle viranomaiselle (Pohjois-Suomen Hallinto-Oikeus).

Kajaani 22.12.2025"

Tarkastuslautakunnan tehtävät on lueteltu laissa, eikä niihin kuulu hallintokanteluiden käsittely. Kuntalakikommentaarissa (Harjula, Prättälä ym.) todetaan tarkastuslautakunnan tehtävistä mm. seuraavaa:

"Lautakunnan tehtävänä on kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

Tarkastuslautakunta on kuntakonsernin toiminnan poliittinen arvioija, ja se arvioi poliittisen ohjauksen toteutumista ja tuloksellisuutta, kun taas tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessa arvionsa toiminnan oikeellisuudesta ja laillisuudesta.

Arviointikertomus, jossa arvioinnin tulokset esitetään, on tarkastuslautakunnan käsitys siitä, miten kunnanhallitus, muut kunnan viranomaiset ja kunnan tytäryhteisöt ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa. ---

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida jälkikäteen, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet. Hallitus toimii valtuuston luottamuksen varassa, joten ensisijaisesti valtuuston tehtävänä on pitää huoli siitä, että hallitus noudattaa sen määrittelemää toimintalinjaa. Tarkastuslautakunnan ei ole syytä pyrkiä kertomaan kunnanhallitukselle, miten kunnan asioita on hoidettava. Jos tarkastuslautakunta osallistuu päivän kunnallispolitiikkaan, se menettää mahdollisuutensa esittää arvovaltaisesti arvionsa siitä, miten kunnan hallintoa on tarkastusvuoden aikana hoidettu.

Silloinkin kun tarkastuslautakunta poikkeuksellisesti puuttuu käsiteltävinä oleviin asioihin, tilintarkastukseen kuuluva selvittely on tilintarkastajan tehtävä."

Hallintokantelun voi hallintolain 53 a §:n mukaan tehdä "toimintaa valvovalle viranomaiselle". Määrittely on varsin väljä. Tavanomaisinta on, että kaupunginhallitus käsittelee alaistaan kaupungin hallintoa koskevan kantelun.

Hallintolain ko. kohdan perusteluissa (HE 50/2013 vp, s. 22-23) todetaan mm., että hallintokantelu on laillisuusvalvonnan keino, jolla tarkoitetaan ylemmälle tai muulle valvovalle viranomaiselle osoitettua ilmoitusta tai ilmiäntoita virkatoimen virheellisyydestä taikka viranomaisen toimintaa koskevasta laiminlyönnistä. Valvovalla viranomaisella tarkoitettaisiin säännöshdotuksessa kaikkia sellaisia viranomaisia, virkamiehiä tai viranhaltijoita, joiden toimivaltaan kantelun kohteena olevan toiminnan valvonta kuuluu. Valvovan viranomaisen toimivalta määräytyisi aineellisoikeudellisten säännösten tai virkamiesoikeudellisten periaatteiden mukaisesti eikä ehdotetulla säännöksellä olisi valvontatoimivaltaa luovaa tai valvovien viranomaisten tehtävänjakoa muuttavaa vaikutusta. Toimivalta tutkia hallintokanteluita voisi siten perustua esimerkiksi ministeriön tai keskusviraston hallintohierarkkisesti ylempään asemaan kantelun kohteena olevaan virastoon nähden, viranomaiselle säädettyyn tehtävään valvoa kantelun kohteena olevaa toimintaa tai toimijaa tai tietyn lain noudattamista taikka virkamiehen asemaan kantelun kohteena olevan virkamiehen esimiehenä. Samoin toimivalta voisi perustua erikseen säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta esimerkiksi kunnanhallituksen yleistä toimivaltaa käsitellä kunnan toiminnasta tehtyjä kanteluita tai kunnan ja kuntayhtymän lautakuntien toimivaltaan käsitellä asianomaisten lautakuntien alaisesta toiminnasta tehtyjä kanteluita.

Näin ollen kantelu tarkastuslautakunnalle on siirretty toimivaltaisen toimielimen eli kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian luonteen vuoksi ja jotta asia käsiteltäisiin hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti viivytyksettömästi, asia on siirretty kaupunginhallituksen kokouksessa käsiteltäväksi. Aikataulullisesti

tarkastuslautakunnan ja kaupunginhallituksen kokoukset eivät aina ajoitu siten, että käsittelyn siirtäminen olisi mahdollista kokouksen kautta. Asiasta on keskusteltu tarkastuslautakunnan puheenjohtajan kanssa ja hän on antanut hyväksynnän asian siirtämiselle.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hylkää kantelun ja toteaa, että kantelussa ei esitetä sellaisia uusia asioita tai perusteita, jotka edellyttäisivät ympäristötekni- sen lautakunnan kokouksen 17.12.2025 § 117 päätöksen uudelleen arviointia ja muuttamista.

Asia on katsottu jo ympäristötekni- sen lautakunnan kokouksen 17.12.2025 § 117 päätöksellä loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Kantelun tekijä

Kaupunginvaltuusto, § 69, 05.11.2024
Kaupunginhallitus, § 31, 27.01.2026

§ 31

Valtuustoaloite: Kajaaninjoen lintujen ei saa antaa menehtyä

KAJDno-2024-1540

Kaupunginvaltuusto, 05.11.2024, § 69

Pöytäkirjaan merkittiin valtuutettu Silja Keräsen (vihr.) esittämä ja muun vihreiden valtuustoryhmän kannattama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Valtuustoaloite: Kajaaninjoen lintujen ei saa antaa menehtyä

Kajaaninjoen lintujen ruokinta on herättänyt keskustelua moneen otteeseen ja aiheeseen liittyen on ollut useita erilaisia käänteitä vuosien varrella. Tällä hetkellä tilanne on se, että kaupunki on kieltänyt ruokkimasta lintuja omilla maillaan asemakaava-alueella. Näin ollen lintujen ruokinta Kynskin vieressä olevassa, perinteisessä paikassa ei ole nyt mahdollista.

Koska ihmiset ovat ruokkineet lintuja Kajaanissa vuosikymmeniä, on osa linnuista menettänyt muuttoviettinsä kokonaan. Jos ruokinta lopetetaan, on todennäköistä, että nämä linnut kuolevat nälkään. Kajaaninjoessa elää läpi vuoden myös siipirikko joutsen, joka ei pysty lentämään. Tämäkin lintu kuolisi nälkään ruoan puutteessa.

Meidän mielestämme ihmisten tulee kantaa vastuu tilanteesta, jonka ihmiset ovat itse aiheuttaneet. On kohtuutonta vaatia ja ajatella, että linnut joko lähtevät muuttomatkalta tai jos eivät lähde, niin ne nääntyvät nälkään. Toki lintujen ruokinta pitää järjestää siten, että se aloitetaan riittävän myöhään, jotta linnut ennemmin lähtevät muuttamaan. Mutta nykyisessä tilanteessa, jossa osa linnuista varmasti jää Kajaaniin, on julmaa jättää ne kuolemaan.

Kaupunginhallituksen kokouksen 20.10.2024 päätöksessä mainitaan, että kaupunki ryhtyy yhdessä ympäristöterveydenhuollon kanssa tarvittaviin toimiin, joihin niillä on valmius. Kyseenalaista on kuitenkin se, ovatko nämä toimet sellaisia, joissa lintujen elämä pyritään turvaamaan vai sellaisia, joissa linnut oltaisiin valmiita lopettamaan.

Kuolleet linnut olisivat sekä eläinsuojelun että kaupungin maineen näkökulmasta todella huono asia. Olisi aikamoinen mainehaitta luontokaupunki Kajaanille, jos kaupungin päätösten johdosta lukuisia lintuja kuolisi.

Myös moni kaupunkilainen on tästä asiasta hyvin huolissaan.

Me edellytämme, että kaupunki ei saa antaa lintujen menehtyä."

Ehdotus

Valtuustoaloite lähetetään kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuustoaloite lähetettiin kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 27.01.2026, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Ympäristötekkinen lautakunta on tehnyt päätöksen 28.8.2024 § 69 luonnonvaraisten eläinten ruokinnan kieltämisestä kaupungin hallitsemilla alueilla asemakaava-alueilla ja hylännyt päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 25.9.2024 § 81.

Valtuustoaloitteen sisältöistä asiaa on käsitelty useampaan kertaan Kajaanin kaupungin toimielimissä viimeisimpien vuosien aikana. Kaupungille on toimitettu kuntalaisaloitteita luonnonvaraisten eläinten ruokintakieltopäätöksen muuttamiseksi.

Viimeisin päätös kuntalaisaloitteeseen liittyen on ympäristötekkinen lautakunnan kokouksen 17.12.2025 § 117 päätös, jossa ympäristötekkinen lautakunta on päättänyt 17.12.2025 § 117 antaa kuntalaisaloitteeseen ko. kokouksen esittelytekstin mukaisen vastauksen ja todennut aloitteen loppuunkäsittelyksi. Esittelytekstissä muun muassa todetaan, että kuntalaisaloitteessa ja päivitettyssä kuntalaisaloitteessa ei esitetä sellaisia uusia asioita tai perusteita, jotka edellyttäisivät aikaisemmin tehdyn päätöksen uudelleen arviointia. Asia katsotaan näin ollen loppuun käsitellyksi eikä ole hyvän hallintotavan mukaista nostaa sama asia aloitteiden muodossa useamman kerran käsiteltäväksi.

Edellä mainittuun päätökseen liittyvä kantelu tarkastuslautakunnalle on käsiteltävänä kaupunginhallituksen kokouksessa 27.1.2026.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle esittelytekstin mukaisen lausunnon ja esittää, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 117, 09.12.2025
Sivistyslautakunta, § 16, 14.01.2026
Kaupunginhallitus, § 32, 27.01.2026

§ 32

Valtuustoaloite: Maksuton lastenhoitoapu Kajaanin lapsiperheille

KAJDno-2025-1969

Kaupunginvaltuusto, 09.12.2025, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Pöytäkirjaan merkittiin valtuutettu Marjo Kangasharjun (sd.) esittämä sekä Kajaanin Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän kannattama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Valtuustoaloite: Maksuton lastenhoitoapu Kajaanin lapsiperheille

Sotkamon kunnassa on toteutettu onnistunut kokeilu, jossa Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) Kainuun piirin kanssa tarjottiin sotkamolaisille perheille maksutonta ja tilapäistä lastenhoitoapua, enintään 8 tuntia kuukaudessa. Palvelun tuottivat MLL:n kouluttamat hoitajat, ja perheiltä saatu palaute on ollut erittäin myönteistä. Palvelu on koettu merkittäväksi tueksi arjen haasteissa, erityisesti vanhempien työ-, harrastus- ja muiden menojen aikana. Lisäksi palvelu on mahdollistanut vanhemmille tärkeän hengähdystauon.

Vastaavanlainen palvelu Kajaanissa tukisi perheiden jaksamista ja edistäisi koko perheen hyvinvointia. Esitämme, että Kajaanin kaupunki käynnistää maksuttoman ja tilapäisen lastenhoitoavun kokeilun rajatulla tuntimäärällä myös Kajaanissa.

Tavoitteena on vahvistaa perheiden jaksamista, lisätä lasten hyvinvointia ja tarjota konkreettista apua arjen haasteisiin. Toiminta tukisi ja vahvistaisi Kajaanin kaupungin strategiaa Lasten ja Nuorten kaupunkina.

Kajaanissa 9.12.2025 Kajaanin Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä."

Ehdotus

Valtuustoaloite lähetetään kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuustoaloite lähetettiin kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta, 14.01.2026, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Mattila, Varhaiskasvatuksen tulosalueen johtaja, kaisa.mattila@kajaani.fi
Riika Ukonaho, Vs. hyvinvointikoordinaattori, riika.ukonaho@kajaani.fi

Kajaanin Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä on jättänyt 9.12.2025 valtuustoaloitteen: Maksuton lastenhoitoapu Kajaanin lapsiperheille. Valtuustoaloitteen sisältö: "Sotkamon kunnassa on toteutettu onnistunut kokeilu, jossa Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) Kainuun piirin kanssa tarjottiin sotkamolaisille perheille maksutonta ja tilapäistä lastenhoitoapua, enintään 8 tuntia kuukaudessa. Palvelun tuottivat MLL:n kouluttamat hoitajat, ja perheiltä saatu palaute on ollut erittäin myönteistä. Palvelu on koettu merkittäväksi tueksi arjen haasteissa, erityisesti vanhempien työ-, harrastus- ja muiden menojen aikana. Lisäksi palvelu on mahdollistanut vanhemmille tärkeän hengähdystauon. Vastaavanlainen palvelu Kajaanissa tukisi perheiden jaksamista ja edistäisi koko perheen hyvinvointia. Esitämme, että Kajaanin kaupunki käynnistää maksuttoman ja tilapäisen lastenhoitoavun kokeilun rajatulla tuntimäärällä myös Kajaanissa. Tavoitteena on vahvistaa perheiden jaksamista, lisätä lasten hyvinvointia ja tarjota konkreettista apua arjen haasteisiin. Toiminta tukisi ja vahvistaisi Kajaanin kaupungin strategiaa Lasten ja Nuorten kaupunkina."

Sivistyslautakunnan vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteena esitetty maksuttoman lastenhoitoavun järjestäminen on asiana hyvä ja varmasti monelle kajaanilaiselle lapsiperheelle kaivattu palvelumuoto. On hyvä kuitenkin huomioida, että kyse ei ole kunnan lakisääteisestä palvelusta ja veloitteesta ja sen vuoksi toteutuksen osalta on tehtävä arviointi siitä, millaisin ehdoin mahdollinen maksuton palvelu olisi järjestettävissä ja kenen vastuualueelle toiminnan koordinointi Kajaanissa annettaisiin. Varhaiskasvatuksen johtaja ja Kajaanin vs. hyvinvointikoordinaattori ovat selvittäneet sekä Sotkamon kunnalta että Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) Kainuun piiriltä, millainen toteutusmalli vastaavan palvelun osalta on käytössä Sotkamossa sekä sitä, millaiset edellytykset MLL:n Kainuun piirillä olisi toteuttaa palvelua Kajaanissa, mikäli kaupungilta löytyisi määrärahat tämän kaltaisen, ei lakisääteisen, palvelun toteuttamiseen. Vastaava palvelu kunnan ja MLL:n Kainuun piirin yhteistyönä on toteutuksessa myös Suomussalmen kunnassa.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton koulutettuja lastenhoitajia on Kajaanissa jonkin verran ja järjestöllä on mahdollista toteuttaa lisäkoulutuksiakin, mikäli hoitajien kysyntä kasvaisi. Sekä Sotkamon että Suomussalmen kunnissa palvelun toteutuminen riippuu hoitoringissä mukana olevien hoitajien aikatauluista eli välttämättä automaattisesti kaikkiin tarpeisiin palvelun kautta ei ole saatavilla hoitajia. Sinänsä palvelun koordinointi Kajaanissa voisi tapahtua ilman erityisiä lisäresursseja verkkovälitteisesti MLL:n olemassa olevan lastenhoitoapu-tilausmallin mukaisesti. Rahaliikenteen osalta MLL voisi laskuttaa kaupunkia kuukausi kerrallaan toteutuneiden lastenhoitoapu-tuntien ja niihin liittyvien lisäkulojen osalta. Palvelun saavutettavuuden ja kajaanilaisten lapsiperheiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi tulee kuitenkin vielä tehdä lisäselvityksiä siitä, miten palvelua

mahdollisesti tarvitsevat eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapsiperheet löytäisivät ja saisivat palvelun käyttöönsä - tällä hetkellä MLL:n palvelut ovat saatavissa Kajaanissa vain suomen kielellä.

Maksuton lastenhoitoapu olisi edellä kerrotun mukaisesti mahdollista toteuttaa Kajaanissakin, mikäli kaupungista löytyisi määrärahat kulujen kattamiseen. Yksi tunti MLL:n koulutetun hoitajan toteuttamaa lastenhoitoapua maksaisi kaupungille arkipäivisin arviolta 14,50€/h + 20% työnantajakulut ja sunnuntaisin ja muina pyhäpäivinä n. 30€/h + 20% työnantajakulut. Kustannukset ovat varsin maltilliset, vaikka kuluja lisäisivätkin mahdolliset hoitajien matkakulut. Jos Kajaanissa määriteltäisiin Sotkamon kunnan tapaan kahdeksan tunnin kuukausiraja lastenhoitoavulle ja jos yksittäinen kajaanilainen lapsiperhe käyttäisi kuukaudessa täydet kahdeksan tuntia ko. palvelua, maksaisi lastenhoitoavun toteuttaminen kaupungille arkisin n. 140-288€/perhe/kk Jos kuukaudessa palvelua käyttäisi 10 perhettä, tulisi kaupungille kustannuksia 1400-2880€/kk ja kymmenen perheen osalta vuosikustannukset olisivat enintään 16 800-34 560€/vuosi. Tällaisia määrärahoja ei valitettavasti ole löydettävissä sivistyspalveluiden käyttötalouteen vuodelle 2026 myönnettyistä määrärahoista. Kajaanin kaupungissa on vuoden 2026 loppuun saakka voimassa oleva ja kaikkia toimialoja ja tulosalueita tiukasti ohjaava ja sitova sopeuttamissuunnitelma. Sen mukaisesti on pidättäydyttävä talouden epätasapainoon johtavista toimintatavoista. Uusia palveluja ei synnytetä eikä nykyisiä palveluja laadullisesti paranneta omilla päätöksillä, ellei näitä voida toteuttaa nettokustannuksia lisäämättä tai ellei vastaavan suuruisesta menoleikkauksesta samalla yksilöidysti päätetä.

Maksuttoman lastenhoitoavun toteuttamiselle ei sopeuttamissuunnitelman veloitteiden mukaisesti ole Kajaanissa edellytyksiä vuoden 2026 aikana. MLL:n Kainuun piiriltä ja Sotkamon kunnalta saatujen kokemukseräisten tietojen perusteella voidaan todeta, että vastaavalla palvelulle voisi olla Kajaanissakin kysyntää. Onkin perusteltua, että toteutuessaan tämä toiminta voisi luontevasti osa kaupunkitason hyvinvoinnin edistämisen työtä. Hyvinvointikoordinaattori ottaakin asian tarkempaan selvitykseen ja huomioi sen osana vuoden 2027 talousarvion valmistelu- ja laadintaprosessia siten, että mikäli valtuusto vuoden 2027 talousarviosta päättäessään päättäisi myöntää määrärahat maksuttoman lastenhoitoavun toteuttamiselle, voitaisiin toimintaa pilotoida määräajan vuonna 2027 ja pilotoinnista saatavien kokemusten perusteella voitaisiin tehdä päätös toiminnan mahdollisesta jatkamisesta vuodesta 2028 eteenpäin. Valmisteluvaiheessa ja mahdollisen pilotoinnin suunnittelussa on ratkaistava mm. käytettävissä oleva määräraha; se, miten taataan kuntalaisten yhdenvertainen kohtelu ja palvelun saavutettavuus monikulttuuristenkin perheiden näkökulmasta; onko tarvetta rajata palvelu kohdennettavaksi tietyn ikäisten lasten perheiden käyttöön vai voiko palvelua tarjota laveasti määritellen kaikille lapsiperheille ja lisäksi on tehtävä seurantaa mahdollisen pilotointijakson hyödyistä ja haasteista.

Ehdotus

Esittelijä: Mari Selin, Sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen ja edelleen esittää, että valtuustoaloite on loppuun käsitelty.

Päätös
Hyväksyi.

Kaupunginhallitus, 27.01.2026, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Mattila, Varhaiskasvatuksen tulosalueen johtaja, kaisa.mattila@kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen ja esittää, että valtuustoaloite on loppuun käsitelty.

Kaupunginvaltuusto, § 29,01.04.2025
Kaupunginhallitus, § 33, 27.01.2026

§ 33

Valtuustoaloite: Ikäihmisten yksinäisyyden ehkäisy Kajaanissa

KAJDno-2025-651

Kaupunginvaltuusto, 01.04.2025, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Pöytäkirjaan merkittiin valtuutettu Raili Myllylän (vas.) esittämä sekä muun Kajaanin Vasemmistoliiton valtuustoryhmän kannattama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Ikäihmisten yksinäisyyden ehkäisy Kajaanissa

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Kajaanin kaupunki vahvistaa toimia ikäihmisten yksinäisyyden ehkäisemiseksi.

Yksinäisyys heikentää tutkitusti elämänlaatua, mielenterveyttä ja fyysistä hyvinvointia. Kajaanissa on paljon ikäihmisiä, joilla on heikot mahdollisuudet osallistua sosiaaliseen elämään esimerkiksi liikkumisvaikeuksien, taloudellisten haasteiden tai sosiaalisten kontaktien puutteen vuoksi.

Esitämme, että kaupunki kehittää yhteistyötä järjestöjen, seurakuntien ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa ikäihmisten yhteisöllisyyden lisäämiseksi. Lisäksi ehdotamme, että kartoitetaan yksinäisyyttä kokevien ikäihmisten määrää ja selvitetään keinoja ennaltaehkäisevän työn tehostamiseksi.

Kajaanissa 1.4.2024 Vasemmistoliiton valtuustoryhmä"

Ehdotus

Valtuustoaloite lähetetään kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuustoaloite lähetettiin kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 27.01.2026, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:

Riika Ukonaho, Vs. hyvinvointikoordinaattori, riika.ukonaho@kajaani.fi

Valtuustoaloitteessa on esitetty yhteistyön kehittämistä järjestöjen, seurakuntien ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa ikäihmisten yhteisöllisyyden lisäämiseksi sekä

kartoitusta yksinäisyyttä koskevien ikäihmisten määrää, jolla selvitetään keinoja ennaltaehkäisevän työn tehostamiseksi. Aihe on tärkeä ja kuten valtuustoaloitteessa on todettu, yksinäisyys voi heikentää elämänlaatua, mielenterveyttä ja fyysistä hyvinvointia. On hyvä huomioida, että Kajaanin kaupungilla on jo olemassa olevat monipuoliset palvelut, jotka tukevat ikäihmisten osallisuutta ehkäisten yksinäisyyttä. Esimerkiksi liikuntapalvelut tarjoavat kaikille ikäryhmille, myös 65-vuotta täyttäneille Liiku Kajaanissa-rannekkeen, mikä mahdollistaa liikkumisen edullisesti. Kulttuuripalveluiden puolella ikäihmiset ovat oikeutettuja eläkeläisalennukseen esimerkiksi teatterilippujen osalta. Lisäksi Kajaanin kaupunki on mukana Kaikukortti-toiminnassa, joka mahdollistaa maksuttomien pääsylippujen hankkimisen eri kulttuuripalveluihin. Kajaanin kaupunki toteuttaa yhteistyössä seurakunnan kanssa Perjantai Puuro- tapahtuman Lohtajan nuorisotilalla. Kuntalain mukaisesti ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnalla tulee olla vanhusneuvosto. Kajaanin kaupungin vanhusneuvosto on mukana vaikuttamassa kaupungin eri toimialojen toimintojen suunnittelussa, valmistelussa ja seurannassa niissä asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen ja liikkumisen näkökannalta. Vanhusneuvosto toimii merkittävässä roolissa ikäihmisten palveluiden edistämiseksi eri toimijoiden, kuten järjestöjen kanssa. Lisäksi vanhusneuvosto järjestää vuosittain erilaisia tapahtumia ikäihmisille.

Valtuustoaloitteessa on esitetty yksinäisyyttä koskevien ikäihmisten määrän kartoitusta, jonka myötä selvitetään keinoja ennaltaehkäisevän työn tehostamiseksi. Kajaanin kaupungin hyvinvointisuunnitelman luonnoksessa on esitetty ikäihmisten osalta toimenpiteeksi ikäihmisten kuuleminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kyseisellä toimenpiteellä tavoitellaan ikäihmisten kuulluksi tuleamista, joka voisi mahdollistaa yksinäisyyttä koskevien ikäihmisten kartoittamisen.

Mikäli kartoitukset yms. vaatisivat taloudellista panostusta, Kajaanin kaupungin talousarvioon vuodelle 2026 ei ole varattu erillisiä määrärahoja näitä varten.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen ja esittää sen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi ja asian loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 87, 30.09.2025
Kaupunginhallitus, § 34, 27.01.2026

§ 34

Valtuustoaloite koskien hallintosäännön pykälää 119

KAJDno-2025-1588

Kaupunginvaltuusto, 30.09.2025, § 87

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Pöytäkirjaan merkittiin valtuutettu Juha Urpilaisen (sd.) esittämä seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Kuntalain 7 §:n mukaisesti valtuustoaloite on tärkeä työkalu, jonka avulla voidaan tuoda esiin kunnan asukkaiden tai valtuutetun omia näkemyksiä ja toiveita kunnan toiminnan kehittämiseksi. Kuntalaissa ei säädetä valtuustoaloitteiden käsittelystä tarkemmin, vaan kunnan hallintosääntö määrittelee, miten aloite etenee kunnan hallintoelimissä. Kuntalain hengen mukaisesti valtuuston tulisi tehdä lopullinen päätös aloitteen pohjalta tai ohjata asia muun toimielimen käsiteltäväksi ja päätettäväksi.

Kajaanin hallintosäännön § 119 mukaan *"valtuuston käsitellessä aloitteeseen annettua vastausta, valtuusto ei voi tehdä vastaukseen muutoksia, liittää siihen ponsia tai palauttaa asiaa uudelleen valmisteltavaksi."*

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Kajaanin hallintosäännön viimeisestä kappaleesta poistetaan EI- sana ja se saatetaan kuulumaan:

Valtuuston käsitellessä aloitteeseen annettua vastausta, valtuusto voi tehdä vastaukseen muutoksia, liittää siihen ponsia tai palauttaa asiaa uudelleen valmisteltavaksi.

Kajaani 30.9.2025 Juha Urpilainen, kaupunginvaltuutettu".

Ehdotus

Valtuustoaloite lähetetään kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuustoaloite lähetettiin kaupungin hallintosäännön 119 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 27.01.2026, § 34

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 14 luvun 119 §:n mukaan valtuuston käsitellessä aloitteeseen annettua vastausta, valtuusto ei voi tehdä vastaukseen muutoksia, liittää siihen ponsia tai palauttaa asiaa uudelleen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Kajaanin kaupungin hallintosäännön ko. pykälän viimeisestä kappaleesta poistettaisiin EI-sana ja se saatettaisiin kuulumaan:

"Valtuuston käsitellessä aloitteeseen annettua vastausta, valtuusto voi tehdä vastaukseen muutoksia, liittää siihen ponsia tai palauttaa asiaa uudelleen valmisteltavaksi."

Kaupunginvaltuusto on päivittänyt hallintosääntöä 6.2.2024 kyseisen lauseen osalta ja halunnut nimenomaan sulkea pois sen, että valtuuston käsitellessä aloitteeseen annettua vastausta sen jatkokäsittely mahdollistettaisiin. Tällä on haluttu jäməköittää ja sujuvoittaa valtuustoaloitteiden käsittelyprosessia.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle esittelytekstin mukaisen lausunnon ja esittää, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 35

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Päätökset ovat nähtävinä Kajaanin kaupungin verkkosivuilla.

Hallintojohtaja

Hankintapäätös:

§ 2 Waltti cEMV-maksupalvelun käyttöönotto Kajaanin joukkoliikenteessä, 14.01.2026

§ 3 Suorahankinta SD-WAN testi-/demolaitteiden hankinta, 14.01.2026

Henkilöstöjohtaja

Henkilöstöpäätös:

§ 1 Omaehtoisen kouluttautumisen tukeminen_varhaiskasvatuksen opettaja, 20.01.2026

§ 2 Omaehtoisen kouluttautumisen tukeminen_ammatinohjaaja, 20.01.2026

Hyvinvointikoordinaattori

Avustuspäätös:

§ 1 Liikuntaseurojen koulutusavustus / Kajaanin Sulkapalloilijat ry, 08.01.2026

§ 2 Tapahtuma-avustus: Taitoluistelijat Kajaani Ry/ Talven TaiKaa-taitoluistelukisat, 13.01.2026

§ 3 Tapahtuma-avustus: Kajaanin uimaseura ry/ Kaukaveden Talviuinnit, 13.01.2026

§ 4 Tapahtuma-avustus: Kajaanin sulkapalloilijat/ Kajaanin Sulkapalloilijoiden Kansalliset, 13.01.2026

§ 5 Liikuntaseurojen koulutusavustus / Kajaanin Casamba ry, 19.01.2026

Kaupunginjohtaja

§ 1 Yrityspalveluseteli Inmec instruments Oy, 19.01.2026

§ 2 Yrityspalveluseteli Quite Awesome Apps Oy, 20.01.2026

Hankintapäätös:

§ 3 Konsultin valinta työajanseuranta- ja työvuorosuunnittelujärjestelmän selvitys ja hankintaoptio, suorahankinta, 15.01.2026

Kehitysjohtaja

§ 2 Itseoikaisu Muutosturvakoulutus 55+, Kirjanpitäjän, talouden ja tekoälyn koulutuksia, UraLoiste-valmennus, 14.01.2026

Pysäköinninvalvoja

Muu päätös:

§ 1 Siirtoajoneuvojen luovuttaminen Kainuun Auto ja Varaosa Oy:lle 2-3/2025, 16.01.2026

Talousjohtaja

Taluspäätös:

§ 1 Kuntatodistuslainan liikkeeseen laskeminen 19.1.2026 - 19.2.2026, 16.01.2026

Työllisyys- ja kansainvälisyyspäällikkö

Avustuspäätös:

§ 4 Raskone Oy:n kuntalisähakemus, 12.01.2026

§ 5 Päiväkotitoiminne Sinilintu Oy:n kuntalisän jatkohakemus, 12.01.2026

§ 6 Teatteriyhdistys Havukka ry:n kuntalisän jatkohakemus, 16.01.2026

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Päätetään, ettei asiakirjoihin tehtyjä päätöksiä siirretä toimitusmenettelyä käsiteltäväksi.

§ 36

Kaupunginhallituksen tiedoksi merkittävät asiat

KAJDno-2025-2072

Valmistelijat / lisätiedot:

Paula Halonen, Hallintojohtaja, paula.halonen@kajaani.fi

Kokousten pöytäkirjat:

Sivistyslautakunta 14.1.2026

Osallisuus- ja hyvinvointijaosto 16.1.2026

Tiedoksi merkittävät:

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2026, oheisliite

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee pöytäkirjat tiedokseen eikä siirrä niihin sisältyviä päätöksiä otto-oikeudella käsiteltäväkseen.